

Politiek gedreven Politie

Buro Jansen & Janssen

Augustus 2025

Inhoudsopgave Observant #83 / augustus 2025

Politiek gedreven politie

1. Politie betaalt informant in geld, drugs en etentjes om zijn medeactievoerders erbij te lappen (samenvatting)	5
2. Politie betaalt informant in geld, drugs en etentjes om zijn medeactievoerders erbij te lappen	12
3. Politieagent Murad benadert activist op weg naar zijn werk om hem te rekruteren als spion	47
4. Vreedzame demonstrant lastiggevalen en benaderd om als snitch te werken voor de politie	53
5. Preventief virtueel staande houden creëert een enkelbanden samenleving waarbij slechts 'Befehl ist Befehl' geldt als motto.	61
6. Alles rustig aan het westelijke front; Over politieke hooligans, een social media orkaan en vertwijfeling over de ongevoeligheid van de Nederlandse politieke elite	74
7. Wijster: Politie kijkt allang mee in besloten appgroepen. (Ongelakte Woo-documenten)	86
8. Wijster: "Politie actie om als overheid een statement te maken." (Ongelakte Woo-documenten)	93
9. De moord op Derk Wiersum en falende surveillance	98
10. Een hoogleraar in de knel; Bea de duider	103
11. Maak het werk van Buro Jansen & Janssen mogelijk: Word donateur	113

'Herkennen, duiden, handelen: complottheorieën en anti-institutioneel gedachtegoed'.

Heeft u zich weleens kritisch uitgelaten over het beleid ten aanzien van Covid-19, het toeslagschandaal, WEF (Wereld Economisch Forum, het stikstofbeleid, militarisering, etc. (allerlei maatschappelijke onderwerpen). U gebruikt wel eens de woorden 'Mens van Vlees en Bloed', de Elite, 'het klopt niet' etc. (woorden van gelijke strekking). U bent deels ook gericht op regionale identiteit, doet aan zelfvoorziening (moestuinen) en neemt deel aan (online) groepen. U twijfelt soms aan het gezag en overheidsstructuren (boetes), zelf gefabriceerde pseudo-juridische documenten (lees klachten en Woo-verzoeken). Uw interactie met directe omgeving is soms complex omdat u uw twijfels over de Nederlandse overheid misschien wat stevig verwoord.

U wordt dan al snel door de politie en overheid gezien als complotdenker. De overheid weet het natuurlijk altijd beter, dat moet u in uw oren knopen en u moet altijd luisteren en gehoorzamen, want anders ... en daarbij is hier eigenlijk al een grens over gegaan, bent u al geradicaliseerd als u kritiek heeft op bestuursorganen, bestuurders en andere overheidsdienaren. U bent het eerste CTER niveau al ver voorbij. U bent al radicaal als u langzaam in beweging komt, zich organiseert en mobiliseert. De stap naar extremisme en terrorisme is dan eigenlijk ook al gemaakt. Mobilisatie en in beweging komen zijn eigenlijk al terreur voor de overheid, vreselijk bang zijn zij in hun ivoren torens en helemaal als daarbij door u nog de woorden "genoeg is genoeg" worden geroepen of geschreven, zelfs in ultra kleine kringen natuurlijk. U bent al op weg naar de EBI in Vught en dat is zeker geen grapje. U kunt zelf beoordelen op welk niveau van de piramide van CTER u zit en zich maar beter melden bij de lokale bromsnor, die is al aan het turven.

'Herkennen, duiden, handelen: complottheorieën en anti-institutioneel gedachtegoed'. Versie 1.0 juli 2025

Deze Observant staat in het teken van die CTER. De politie wordt steeds meer politiek gedreven. Eigenlijk was dat altijd al zo, maar het wordt steeds evidenter. Hier een verzameling artikelen van het afgelopen half jaar dat op de Website van Buro Jansen & Janssen is verschenen. Het is een bundel in de traditie van 'De burger is staatsgevaarlijk', 'Protesteren is Terrorisme', 'Stasi NL benadering in Nederland', 'Geheime politie in Nederland' oftewel Snuffelstaat.

[Maak het werk van Buro Jansen & Janssen mogelijk, word donateur.](#) Wilt u dat Buro Jansen & Janssen de komende jaren onderzoek blijft doen naar politie, justitie en inlichtingendiensten, overheidsoptreden in het algemeen, bedrijven die meewerken aan repressief overheidsbeleid en/of zelf ook repressief of diep ingrijpen in het leven van burgers in Nederland en Europa steun ons dan. Word donateur of vraag familie, vrienden en bekenden donateur te worden. Bankrekening NL43 ASNB 0856 9868 52 of NL56 INGB 0000 6039 04 ten name van Stichting Res Publica, Postbus 11556, 1001 GN Amsterdam.

Buro Jansen & Janssen
Postbus 10591
1001 EN Amsterdam
020 6123202
06 34339533
info@burojansen.nl
www.burojansen.nl
Steun het werk van Jansen & Janssen.
Word donateur!
IBAN: NL43 ASNB 0856 9868 52
IBAN: NL56 INGB 0000 6039 04 BIC: INGBNL2A
tnv Stichting Res Publica, Amsterdam

Politie betaalt informant in geld, drugs en etentjes om zijn medeactievoerders erbij te lappen (samenvatting)

Informant Rikkert den Braber (geboren in Woerden, woonachtig in Leiden) verlinkte activisten en krakers in Leiden, maar misschien ook elders voor geld, drugs en etentjes. Den Braber geeft toe dat hij informant is, maar geeft geen details over wat hij heeft verteld aan de politie en ook niet over wie. Het zou volgens hem over 'bad people' gaan, maar wie is nu de slechterik?

Den Braber is helemaal leeggelopen, heeft onder andere interne clips van acties laten zien aan agenten, communicatie uit appgroepen met de politie gedeeld, heeft bij camerabeelden van de politie namen van personen genoemd, heeft de politie tips gegeven over hoe zij mensen kunnen observeren.

Door de informatie, de beelden en de tips van Rikkert den Braber hebben verschillende mensen in de Leidse scene problemen gekregen met de politie, ze zijn aangehouden. De politieagenten teksten Rikkert daarover: "Hoi Rikkert, eindelijk hebben we resultaat nav jouw info. We zijn erg blij hiermee en wij hopen dat jij hier ook blij mee bent." Rikkert is zeker blij met alle beloning die hij heeft gekregen voor het verlinken van mensen: "Jesus, you will never guesd how much i got," appt hij.

Rikkert's activisme begon bij de klimaatmars in Amsterdam eind 2021. In Leiden sloot hij zich aan bij een jonge Leidse groep krakers/activisten. Als eerste was de groep actief in het Ad Hoc antikraakpand aan de Stationsweg in Leiden. Daar organiseerde Rikkert het eerste 'Dön't Münd Thë Füzz' feest. Tijdens dat feest werd

het plan gesmeed om een pand aan de Van der Werfstraat in Leiden te kraken. Dit gebeurde begin 2022 en Vrij Parkeren Leiden was geboren.

Rikkert ontwikkelde zich naast activist/kraker Jay als een van de leiders van de groep activisten. Zijn rol als lead gitarist van de Leidse band Ācīd Rēflūx speelde daarbij een belangrijke rol. Diverse keren wordt hij genoemd op de site van VPRO 3 voor 12 in het licht van de nieuwe punk generatie. Naast gitarist was hij ook gangmaker van de evenementen organisator 'Dön't Mīnd Thë Fūzz' die in Leiden regelmatig festivals organiseerde al dan niet samenwerking met Hondsdol.

Naast zijn muzikale bekendheid trad hij ook op als woordvoerder van het kraakpand 'Monuta' of 'de Otter' in de lokale media. Dat pand kraken Rikkert en zijn vrienden begin 2023. De kraak is echter voorafgegaan door allerlei incidenten tussen krakers in Leiden waaronder een vertrek van een deel van de groep van Rikkert uit de VPL en een overval op dat kraakpand.

Naast die interne krakers strubbelingen was er de nodige discussies over acties van 'De Zwarte Tulp'. Deze actiegroep uit de bollenstreek voert sinds de zomer van 2022 directe acties uit in Leiden en omstreken. De acties leiden tot discussies in de lokale politiek en het startpunt van een inlichtingenoperatie. Om informatie over krakers en activisten te vergaren worden mensen in de Leidse scene door de politie benaderd.

Sinds wanneer Rikkert met de politie praat kan niet precies worden vastgesteld. Hij was al bij ze bekend. Zeker is wel dat hij zeker drie keer op verschillende plekken in Leiden met agent Jasper en zijn collega heeft afgesproken. Tijdens die afspraken heeft hij dus namen van activisten en krakers doorgespeeld, app berichten laten zien, interne clips van acties laten zien, tips voor observaties aan de politie gegeven en namen bij camerabeelden doorgegeven. Voor deze informatie heeft hij etentjes, drank en drugs (diverse hoeveelheden wiet) gekregen, maar ook minimaal 650 euro.

Vrienden van Rikkert vermoeden al lange voordat er een bekentenis en hard bewijs beschikbaar is dat hij met de politie praatte. Wanneer de eerste vermoedens binnen de vriendengroep ontstaan is niet vast te stellen. Duidelijk is wel dat hij waarschijnlijk rond eind 2022/begin 2023 iemand van een ander kraakpand 'de Ontsporing' heeft gevraagd naar praten met de politie. Waarom deze benadering niet openbaar is gemaakt blijft onduidelijk.

Daarna zijn er allerlei momenten geweest waarbij vermoedens over zijn informantenrol duidelijker werden tot aan het moment dat het ultieme bewijs beschikbaar was. Steeds is niet doorgevraagd en is informant Rikkert ontmaskerd. Ook niet toen Rikkert zelfs zijn communicatie met de politie aan vrienden liet zien. Na die appberichten biechtte hij het verhaal ook nog eens op, maar nog steeds werd dit niet publiekelijk bekend gemaakt. Rikkert vertegenwoordigde zijn vriendengroep en de Leidse kraakscene na die bekentenis nog gewoon in de media.

Er wordt gezegd dat er in Leiden een onderzoek is gestart en mensen zijn gewaarschuwd, maar hoe en wordt niet duidelijk. Vraag is ook waarom een onderzoek nodig was. Rikkert had bekend en had vervolgens moeten verhoord over zijn contacten met de politie. Dat verhoor en de berichten hadden openbaar kunnen worden gemaakt om iedereen te waarschuwen.

Tijdens het onderzoek naar de informant Rikkert lijken veel mensen uit de Leidse scene aan een vorm van amnesie te leiden. Veel compassie is er niet met de slachtoffers van informant Rikkert. Wel met Rikkert die lang na het definitieve bewijs van zijn verlinken van actievoerders gewoon door kon feesten en een nieuwe band heeft L.S.R. De tijdlijn van zijn informantenrol laat allerlei momenten zien waarop mensen hun mond konden opendoen, maar dat niet hebben gedaan. Een gemiste kans, want daarmee had het leed voor mensen voorkomen kunnen worden,

Noot voor een veilige en gezonde actiebeweging:

Voor een veilige actiebeweging is het van belang om bij benaderingen dit altijd meteen te melden aan je medeactivisten en het breder bekend te maken. Geruchten en verhalen over mensen die met de politie zouden praten of hebben gesproken moeten meteen worden uitgezocht en breed gemeld. Spreek mensen aan waarvan het vermoeden bestaat dat zij informant zijn. Je hoeft mensen niet meteen te beschuldigen, sommige mensen denken dat het onschuldig is, denken dat ze de politie te slim af zijn, maar blijken toch geïntimideerd. Melden, praten, onderzoek en publicatie zijn van belang om paranoia te voorkomen en de scene veilig en gezond te houden.

Noot over als je benaderd bent:

Ben je benaderd door politie of inlichtingendiensten of heb je gehoord van iemand die is benaderd, vertel dit aan je mededemonstranten en actievoerders, hou het niet geheim. Maak indien mogelijk geluidsopnames en foto's/films. Schrijf zo gedetailleerd mogelijk je verhaal op. Details van de persoon die je heeft benaderd zijn van groot belang. Dit helpt bij toekomstige identificatie. Praat erover, want de impact kan groot zijn. Stuur je verhaal rond (publiceer het) zodat andere actievoerders/demonstranten die je niet kent ook gewaarschuwd worden. De overheid wil jou en je medeactivisten intimideren, laat dat niet gebeuren.

Disclaimer: Mocht u vinden dat u op een of andere reden herkenbaar bent in de stukken, kunt u contact opnemen met Buro Jansen & Janssen. Wij zullen uw vraag dan serieus onderzoeken. De stukken zijn in principe volledig geanonimiseerd.

[Politie betaalt informant in geld, drugs en etentjes om zijn medeactievoerders erbij te lappen \(het onderzoek\)](#)

Deel van de gebruikte documenten

[Krakers zijn terug van weggeweest dankzij de wooncrisis Leegstand dat is pas crimineel', 17 maart 2022 Leidsch Dagblad](#)

[Dichtbij Nirvana in voormalig Leids uitvaartcentrum, 29 januari 2023 Leidsch Dagblad](#)

[Punk is terug van nooit dood geweest, 26 april 2023 \(website 3 voor 12\)](#)

[Glijmoshpits, blauwe plekken en halve liter blikken bier, 17 juni 2023 \(website 3 voor 12\)](#)

[Krakers in overleg met Monuta uit uitvaartcentrum Leiden 'Wij bewaakten het pand', 25 juli 2023 Leidsch Dagblad](#)

[Bericht met de politie](#)

[Verklaring 2023](#)

[Verklaring 2024](#)

Andere recente benadering

[Vreedzame demonstrant lastiggevalen en benaderd om als snitch te werken voor de politie \(april 2025\)](#)

[Politieagent Murad benadert activist op weg naar zijn werk om hem te rekruteren als spion: "Je wordt onze ogen en oren" \(mei 2025\)](#)

Benaderingen in het verleden

[Observant #80 / juli 2022 Benaderingen omdat protesteren een terroristische handeling is](#)

[Observant #74 / januari 2020 STASI NL – Benaderingen in 2019](#)

Politierepressie tegen activisten

[Observant#78 2021](#) De burger is staatsgevaarlijk

[Observant#66 2015](#) Terroriseren politiek protest

Informanten/Infiltranten

[Bram B., informant in Vonk \(samenvatting\)](#) 2012

[RID bespioneerde kritische jongerengroep](#) 2012

[Paul IJsbrand Kraaijer, van buttonboy tot spion](#) 2012

[De Psyche van een Mol, Paul Kraaijer \(onderzoek\)](#) 2012

[Kraaijer, de AIVD en de Telegraaf](#) 2011

Terug naar inhoudsopgave

Politie betaalt informant in geld, drugs en etentjes om zijn medeactievoerders erbij te lappen

Informant Rikkert den Braber (geboren in Woerden, woonachtig in Leiden) verlinkte activisten en krakers in Leiden, maar misschien ook elders voor geld, drugs en etentjes. Den Braber geeft toe dat hij informant is, maar geeft geen details over wat hij heeft verteld aan de politie en ook niet over wie. Het zou volgens hem over 'bad people' gaan, maar wie is nu de slechterik?

Den Braber is helemaal leeggelopen, heeft onder andere interne clips van acties laten zien aan agenten, communicatie uit appgroepen aan de politie gegeven, heeft bij camerabeelden van de politie namen van personen genoemd, heeft de politie tips gegeven hoe zij mensen kunnen observeren.

Door de informatie, de beelden en de tips van Rikkert den Braber hebben verschillende mensen in de Leidse scene problemen gekregen met de politie, ze zijn aangehouden. De politieagenten teksten Rikkert daarover: "Hoi Rikkert, eindelijk hebben we resultaat nav jouw info. We zijn erg blij hiermee en wij hopen dat jij hier ook blij mee bent." Rikkert is zeker blij met alle beloning die hij heeft gekregen voor het verlinken van mensen: "Jesus, you will never guesd how much i got," appt hij.

Het vreemde is dat bij veel mensen in de Leidse scene dit al ruim een jaar bekend was, maar door loyaliteit, vriendschappen, relaties, ruzies, vaag onderzoek, wantrouwen, drugs, eigen hachjes en een vreemd gevoel van medelijden met Rikkert werd het verhaal niet geopenbaard.

Hier het verhaal over een populaire jongen die uit ego zijn medeactievoerders verlinkte aan de politie en een deel van de Leidse scene die vervolgens deed of hij niet belangrijk was en wegkeek.

Hoofd in het zand, none of my business

De Leidse kraakscene is niet heel groot en toch lijkt niemand iets te weten over de strapatsen van Rikkert den Braber. Of eigenlijk wel, want veel mensen lijken wel te hebben geweten dat Rikkert een informant was, maar ja iedereen wist dat toch wel dus waarom het algemeen bekend te maken? Of waarom het goed uitzoeken om erger te voorkomen? Die vreemde redenering over een informant dringt zich steeds meer op bij onderzoek naar het verhaal van Rikkert de informant. Dat terwijl Rikkert als lead gitarist en zanger ook buiten Leiden bekend was. Wie kende niet de band *Äcid Rēflūx* en evenementen organisator 'Dön't Mīnd Thē Fūzz'.

Iets anders valt ook op aan het verhaal van informant Rikkert. Iedereen kende hem, maar details, "nee geen idee", "lang geleden", "blurry." "Relatie, nou die was al lang voorbij", "vriendschap, nou niet echt", "actievoerder, nee joh." Niet alleen zegt Rikkert heel weinig of niets, ook krakers in de scene en medeactievoerders lijken aan amnesie te leiden. Waarom? Simpel, Rikkert was weldegelijk een populaire jongen, ook stoer, hield van aandacht, wat wil je van een lead gitarist van een bekende band. Politiek was hij misschien niet, maar populair wel en bij veel zaken betrokken.

Lang geleden begin 2022

Het verhaal van Rikkert begint lang geleden, drie jaar namelijk in februari 2022. Het is de herkraak van het pand Vrij Parkeren Leiden (VPL) op 6 februari 2022 aan de Van der Werfstraat 39, Leiden. De krakers beschrijven het pand in de lokale media als "het enige vakje bij Monopoly (red. het bordspel) waar je niet hoeft te betalen als je erop landt."

Een week later houdt het pand open kraakpanden dag tijdens de Woonrevolutie demonstratie in Leiden (13 februari 2022). Dezelfde maand wordt het tweede evenement van 'Dön't Mïnd Thë Füz' gehouden. Het eerste vond plaats in het antikraakpand aan de Stationsweg in Leiden. Tijdens dat feest is de kraak van de VPL geboren. Rikkert is de stuwende kracht achter de Füz evenementen. Als gitarist van Ācīd Rēflūx kende hij de Leidse muziek scene en heeft een fanbase die ook naar de Füz feesten komen.

De ambitie van den Braber is groot, naar het Leidse Nobel en eigenlijk naar grotere zalen zoals de oude Leidse Groenoord hallen en buiten Leiden. Nu is het slechts de kelder van een kraakpand, maar ook dit feest is een succes, de politie maakt er een eind aan. Het doel van het feest is ook niet onbelangrijk, een benefiet om de VPL te helpen met de nodige restauraties en verbeteringen.

Vrij Parkeren Leiden

Rikkert was bij de kraak van VPL aanwezig. Hij zat in een vriendgroep rond een van de krakers en activist Jay. Ze kenden elkaar sinds de klimaatmars in Amsterdam van 6 november 2021. De groep, vooral jonge mannen, was een mengsel van actievoeren, kraken, muziek, drugs, feesten en vrouwen. Hoewel Jay, eerder actief in Amsterdam, duidelijk de leider van de pac was, speelde Rikkert een niet onbelangrijk rol, vooral om zijn muzikale en evenementen bijdrage.

Jay woonde in het antikraakpand aan de Stationsweg in Leiden dat beheerd werd door het bedrijf Ad Hoc. Na de kraak ging Jay meteen in Vrij Parkeren Leiden wonen maar hield zijn verdieping aan de Stationsweg. Het was namelijk onduidelijk hoelang de VPL zou blijven bestaan in het huidige anti-kraakklimaat. VVD Leiden tweette meteen na de kraak dat er "hard moet worden opgetreden tegen krakers, want 'kraken is diefstal'." Daarnaast is kraken in de winter niet altijd een pretje.

Ad Hoc kreeg lucht van het onderhuren van de verdieping van Jay. Het lijkt erop dat iemand geklikt heeft bij het antikraakbureau. De groep die op zijn verdieping aan de Stationsweg woonde trekt deels in bij de krakers van de VPL. Later bleek die plotselinge groei van het aantal bewoners van het prille kraakpand niet bestendig. Het zorgde voor spanningen wat uiteindelijk leidde tot het vertrek van Jay in juni 2022.

Jay uit de VPL gezet

Tussen de kraak van de VPL in februari 2022 en het gedwongen vertrek van Jay half juni verzamelde zich de vriendengroep rond Jay en Rikkert in de VPL. Rikkert trekt bij zijn vriendin in die daar ook woont. Een ander lid van de groep vindt een plekje in de kelder. Rikkert speelde met zijn band *Ācīd Rēflūx* op verschillende benefietfeesten voor de VPL in Leiden (onder andere bij het Leidse kraakpand de Ontsporing), maar ook daarbuiten onder andere in het Amsterdamse Joe's Garage. VPL wil echter naast een woonpand niet alleen een feestpand zijn en organiseert in de loop der jaren ook politieke activiteiten.

Hoewel na een paar maanden duidelijk is dat VPL een blijvertje is en niet snel zal worden ontruimd, nemen de spanningen in het kraakpand verder toe. Jay gaat zich steeds autoritairder gedragen. Hoewel hij door de buitenwereld wordt gezien als een wereldverbeteraar zien medebewoners van de VPL dat anders. Botsende ego's zorgen dat de sfeer in het pand te snijden is. Eigenlijk is het pand te klein voor Jay, Rikkert en hun vriendengroep. Na de laatste benefiet waaraan Rikkert bijdraagt via 'Dön't Mīnd Thē Fūzz' op 17 juni 2022 in de Leidse Resistor, wordt Jay uit de VPL gezet.

De Zwarte Tulp

Jay's uitzetting uit de VPL en zijn gedwongen vertrek uit het Ad Hoc pand aan de Stationsweg steken het vuurtje van wantrouwen verder aan dat een half jaar later tot ontploffing komt.

De frust uit zich niet alleen op het huisvestingsvlak ook op politiek vlak. Sinds november 2021 is de actiegroep de Zwarte Tulp actief in Leiden en omstreken. De naam Zwarte Tulp verwijst naar de Bollenstreek. De groep presenteert zich als anarchistische actiegroep die op allerlei fronten actief is.

Een van de eerste directe acties is het openzetten van volières in Het Plantsoen, een park in Leiden. De actie ging vergezeld met een foto van een trotse gemaskerde activist met een kniptang bij de kooi op de site van de actiegroep en op Instagram. Intern worden clips over de actie gedeeld. Dit soort directe acties roepen altijd commentaren op bij directe betrokkenen en de lokale bevolking. In dit geval waren echter niet alleen de beheerders van de vogelkooien boos over de actie, ook andere actievoerders spraken hun walging uit. Rikkert was daar een van. De Zwarte Tulp werd door vrienden van Rikkert getrold.

De actievoerders van de Zwarte Tulp lieten zich echter niet uit het veld slaan en sloegen in november 2022 nogmaals toe. De bevrijdingsactie werd opnieuw opgeleukt met een foto van een totaal opengeknipt hek met de tekst 'tot de laatste kooi.' Rikkert lijkt echter ook een doorzetter want ondanks zijn kritiek op de acties zit hij zelfs bij vergaderingen en in appgroepen van de actiegroep. Of hij toen al informatie doorspeelde naar de politie is niet bekend.

Vrij Parkeren Leiden is een van de plekken waar actievoerders elkaar zien. Rikkert komt ook nog steeds regelmatig in het pand, zijn vriendin woont daar nog. Daarnaast zien krakers elkaar bij actie workshops zoals de First-aid Workshop op 29 september 2022, maar ook feestjes en etentjes van de voku, volkskeuken.

Team Openbare Orde Inlichtingen

Of Rikkert dus al sinds juni 2022 informatie aan de politie doorgeeft is niet met zekerheid te zeggen. Die mogelijkheid is echter wel aanwezig want de politie kent hem al langer.

Hij was namelijk naast gebruiker van drugs ook al een kleine dealer in Woerden. Daarnaast komt Rikkert samen met Jay zo nu en dan met de politie in aanraking onder andere voor winkeldiefstal.

Rikkert is dus chantabel en mensen die onder druk kunnen worden gezet zijn een gemakkelijk prooi voor opsporings- en inlichtingendiensten. Hoewel kraken tegenwoordig niet meteen leidt tot inlichtingenoperaties van politie of geheime diensten schaaft TOOI (Team Openbare Orde Inlichtingen) van de politie weldegelijk bij kleine vergrijpen snel op.

Rikkert is niet alleen chantabel door zijn antecedenten, ook zijn geestelijke gesteldheid maakt hem voor de politie ideaal om uit te buiten. Door 'vrienden' en 'vriendinnen' wordt hij namelijk omschreven als iemand die leidt aan de antisociale persoonlijkheidsstoornis (ASP, Engels ASPD). Personen die leiden aan die stoornis hebben weinig of geen respect voor anderen. Ze vertonen kenmerken van psychopathie en sociopathie.

Rikkert heeft vrienden verteld zich te herkennen in de kenmerken van ASP. Het feit dat Rikkert eigenlijk niet geeft om de mensen waarmee hij actievoert en kraakt maakt hem een ideaal slachtoffer voor de politie. Hij zal geen moeite hebben om over medeactivisten alles te vertellen.

Hoewel de vogelbevrijdingsacties op zich niet van een dusdanig hoog risiconiveau voor de overheid zijn, in combinatie met de bekladding van een homo monument, het uitzetten van het licht bij het Leids lichtfestival en het dichtlijmen van de deur van een gemeenschapspand dat door de overheid verpatst was aan een horecaonderneming, leidt het wel tot verhoogde aandacht.

Of die acties allemaal door dezelfde personen zijn uitgevoerd is niet meer relevant, de politie zoekt informanten om achter de daders te komen. En krakers en activisten uit de VPL en de Ontsporing (een ander kraakpand) zijn zeker verdachten en/of potentiële informanten.

De Otter

Bij al die spanningen in de Leidse kraakscene is het opmerkelijk dat er toch nog een nieuw pand wordt gekraakt. Jay, Rikkert en hun vrienden kraken een oud uitvaartcentrum van begrafenisonderneming Monuta in december 2022. Het pand wordt ingericht als concertzaal en woonruimte. Het Leidsch Dagblad interviewt Rikkert en anderen op 29 januari 2023 over de Groenordhallen 2 zoals de krakers het pand ook hebben gedoopt.

Rikkert zegt tegen de krant dat hij mede-initiatiefnemer is en dat er afspraken zijn met eigenaar Monuta. Het gebouw lijkt ideaal voor hem. Vier rockbands, waaronder zijn eigen band, kunnen er spelen in de voormalig rouwkamer, maar ook feesten van 'Dön't Münd Thë Füzz' kunnen er worden georganiseerd.

In het artikel 'Dichtbij Nirvana in voormalig Leids uitvaartcentrum' zegt Rikkert: "We kunnen hier doen wat we willen. En dat doen we, we hebben een maatschappelijk functie. We organiseren concerten, filmavonden en koken voor de buurt." 'De Otter' of 'Monuta' zoals het pand in de scene bekend wordt, lijkt een prima alternatief voor de verdwenen locaties 'de Vrijplaats' (Koppenhinksteeg) en 'Sub071' (Stationsweg).

Jay, in het artikel in het Leidsch Dagblad ook Jay genoemd en Rikkert (onder zijn eigen naam) geven de lezers van de krant de indruk erg blij te zijn met het pand en de mogelijkheden. Die indruk is nogal vreemd, want drie weken eerder vormden ze nog een knokploeg om de mensen uit een andere Leids kraakpand, Vrij Parkeren Leiden, te verjagen.

De inval van 6 januari 2023

De twee gebeurtenissen, het positieve interview in het Leidsch Dagblad van 29 januari en de gewelddadige inval op vrijdagavond 6 januari 2023, geven aan welke spanningen er in de Leidse scene speelden. De bewoners van Vrij Parkeren Leiden schrijven in een latere verklaring dat de groep van Jay, Rikkert en anderen een overval heeft gepleegd: "Op 6 januari 2023 is er een voormalige huisgenoot ons huis ingebroken. Hij heet Jay en u kunt zich hem wellicht herinneren van zijn luide gezang."

Het blijkt echter dat een van de bewoners de deur heeft opengedaan. De groep van Jay en Rikkert had veel sympathisanten. Het komt tot een handgemeen om het pand. Enkele bewoners van de VPL krijgen flinke klappen. In de latere verklaring wordt ook het geweld van Jay als reden gegeven voor zijn vertrek in 2022 uit het pand: "Zijn gewelddadige gedrag heeft ons een paar maanden geleden doen besluiten dat hij moest vertrekken, en dat heeft hij ook gedaan."

Zeker twee mensen van de groep van Jay en Rikkert waren gewelddadig. Rikkert lijkt alleen te hebben gedreigd. Sommige aanwezigen zeggen later dat hij bereid was om in gesprek te gaan met enkele mensen van de VPL, maar dat eindigt snel. De politie is namelijk gewaarschuwd en staat voor de deur. De bewoners van het pand zijn natuurlijk erg geschrokken en bang voor ontruiming want een onderlinge vechtpartij in de kraakscene kan door de politie eenvoudig gebruikt worden om een pand te ontruimen.

Hoe geschrokken de VPL is wordt duidelijk uit de verklaring die zij in de buurt rondsturen met een foto van Jay:

“Als laatste, mocht u Jay in de buurt van ons huis zien (zie foto), bel dan alstublieft ons.” Een portretfoto van Jay wordt verspreid.

Het pand wordt niet ontruimd, de VPL blijft behouden. De aanvallers worden naar buiten gesommeerd door de politie. Zij moeten zich identificeren, maar worden niet aangehouden. Over dat afvoeren en wat daarna is gebeurd verschillen de verhalen. Sommige aanvallers zeggen dat ze geen ID-bewijs hoefden te tonen en dat alleen Rikkert dat heeft gedaan en zelfs zijn mobiele nummer heeft gegeven.

Dat is niet gebeurd. Van alle aanvallers die zijn aangesproken over de huisvredebreuk is de identiteit vastgesteld en zijn de persoonsgegevens vastgelegd. Leden van de groep van Jay en Rikkert beschuldigen later de VPL van een huisbezoek aan een ouder van een lid van de groep die voorheen ook in de VPL heeft gewoond.

Dat huisbezoek zou door de ouder zijn omschreven als bedreigend en zou aanleiding zijn van een aangifte bij de politie. Volgens het lid van de groep zou bij die aangifte Rikkert ook aanwezig zijn geweest en zich hebben voorgesteld als contactpersoon voor de groep. Die aangifte heeft niet plaatsgevonden en is niet doorgezet.

Iemand van de VPL heeft de ouder wel bezocht, maar slechts om de verklaring van de bewoners van het pand aan de ouder te overhandigen. Van enige dreiging is geen sprake geweest. Het verhaal wordt later gebruikt als vergoelijking van het snitchen door zowel Rikkert als enkele van zijn vrienden.

Rikkert stelt vragen over praten met de politie

Een week na de aanval op de VPL vraagt Rikkert iemand die deels buiten de groep van Jay en Rikkert staat, maar actief in het kraakpand de Ontsporing, advies over praten met de politie. De persoon in kwestie blijft vaag over dat gesprek waardoor niet vast te stellen is of het gesprek misschien eerder heeft plaatsgevonden dan januari 2023. Wat Rikkert precies heeft gezegd, gevraagd, wilde bespreken is niet duidelijk.

Binnen de Jay/Rikkert groep is dan al duidelijk dat Rikkert is benaderd of zelf naar de politie is gegaan om informant te worden. In de verklaring die Rikkert in mei 2024 aan Buro Jansen & Janssen stuurde zegt hij dat hij dingen heeft gezien die “niet door de beugel kunnen” en “gepraat te hebben met iemand die dichtbij me stond destijds ik alsnog heb besloten met ze te praten.” Dit is niet de persoon waarmee Rikkert heeft gesproken over het praten met de politie. Dit is een medeactivist uit zijn vriendengroep.

Binnen die vriendengroep worden regelmatig zaken gedeeld. Zo is Rikkert erg stoer en schept later regelmatig op over het feit dat hij geld, drugs en etentjes van de politie krijgt. Meerdere mensen wisten hiervan begin 2023. Dat iemand die min of meer buiten het Jay en Rikkert scènetje op veronderstelde maandag 16 januari 2023 door Rikkert gevraagd wordt over benadering door de politie is misschien opvallend, maar ook weer niet.

De Leidse scene is niet heel groot, mensen kennen elkaar van demonstraties, optredens, voku's en andere activiteiten. In de vriendengroep zijn Jay en Rikkert duidelijk de leiders, bekend in de scene. Jay lijkt niet meteen voorstander van het praten met de politie al is de frust over de scene bij beiden groot.

Dat niemand het benaderen en praten met de politie aan de grote klok hangt, heeft alles te maken met de relaties tussen de mensen in de Leidse beweging op dat moment. Als er een bericht was rondgestuurd dat Rikkert was benaderd door de politie om voor ze te gaan werken als informant of mogelijk infiltrant, had het hem misschien weerhouden allerlei mensen te verlinken. Nu houden mensen het om allerlei deels persoonlijke redenen voor zich met grote gevolgen voor individuen en groepen.

Rikkert loopt leeg bij zijn runners van de politie

Rikkert was al langer bekend bij de politie. De acties in 2022 waren zeker aanleiding om verdachten op te sporen en waarschijnlijk had de politie al een namenlijst.

Kans is ook groot dat Rikkert op die lijst stond. Met slechts drie kraakpanden en een kleine groep sympathisanten is het eenvoudig om mogelijke verdachten en mogelijke informanten aan te wijzen. De mogelijkheid dat meerdere mensen zijn benaderd is zeker aanwezig.

De eerste bekende afspraak van Rikkert met twee politieagenten van het TOOI-team, waaronder agent Jasper, vindt plaats op maandag 30 januari 2023. Volgens een van de leden van de Jay en Rikkert groep vond het gesprek plaats in horecagelegenheid Paco Ciao aan de Stationsweg in Leiden. Het lid zegt dat het “een duur restaurant” was waar Rikkert afsprak, “een fancy restaurant.”

Waarom Paco Ciao door het lid wordt aangewezen is niet duidelijk. Heeft Rikkert dat zelf gezegd? Rikkert zegt later zelf dat hij naast de Domino's op de Stationsweg met de politie afsprak. Dat is een horecagelegenheid drie panden naast dat van Paco Ciao. Is hij gezien door deze persoon of een van de andere leden of heeft Rikkert de groep ingelicht om op de uitkijk te staan?

Paco Ciao is niet de ideale locatie die de politie zou kiezen voor een gesprek met een informant. Het ligt dicht bij Leiden Centraal en de Stationsweg is een verbindingsweg tussen het centrum en het station. De kans dat andere actievoerders Rikkert toevallig zouden opmerken als hij Paco Ciao in of uit gaat is te groot. De agenten kiezen meestal een afgelegen locatie. Informanten worden soms opgepikt met de auto om naar een wegrestaurant te rijden. Afspreken midden in de stad in een restaurant of café zou te risky zijn.

Een wat duurder restaurant en dat de politie het eten van een informant betaald gebeurt vaak. Paco Ciao kan natuurlijk de grote wens van Rikkert zijn geweest. Het is niet een super fancy of duur restaurant, maar zeker sjiek en duurder dan de gemiddelde voku. “Ik wil daar graag eten”, kan Rikkert hebben gezegd, maar of de agenten daarop zijn ingegaan is te betwifelen.

Agenten van een inlichtingendienst willen graag de controle en het overzicht houden. Onder de bedienden van Paco Ciao zou zomaar een fan van Ācīd Rēflūx kunnen zitten, daar zit de politie niet op te wachten. Later zegt iemand van de vriendengroep dat Rikkert in restaurant/Grand Café 'De Vriend' aan de Doezastraat 43 in Leiden afspraak, zeker meer voor de hand liggend omdat het minder centraal ligt.

Euforie over het verlinken van anderen

De timing van de afspraak is opvallend en ook veelzeggend. Op 29 januari 2023 verschijnt het interview 'Dichtbij Nirvana in voormalig Leids uitvaartcentrum' in het Leidsch Dagblad en op 30 januari 2023 praat Rikkert met de politie. Het interview lijkt daarmee een soort middelvinger naar de scene, zo van "ik heb het gemaakt, Groenordhallen 2" en jullie ga ik verlinken. Euforie over het snitchen, iets dat later terugkomt bij zijn opscheppen over het praten met de politie.

Het is echter meer dan euforie van Rikkert, het is ook nog revanche. Hij loopt helemaal leeg bij de politie over de Leidse kraak- en actiescene. Noemt in verschillende gespreken de namen van mensen die hij kent en zeker van de mensen die hij niet mag. Hij laat clips zien van acties die in appgroepen in de scene zijn rondgestuurd.

Twee van die clips gaan over de vogelkooien acties waar gemaskerde medeactivisten op staan. Rikkert heeft opgeschept over het laten zien van die clips aan de politie, gelachen. Rikkert zal de namen van deze mensen aan de agenten hebben doorgegeven. Hij laat ook berichten uit appgroepen zien.

De politieagenten tonen Rikkert ook camerabeelden, waarschijnlijk van cameratoezicht in de stad, maar misschien ook camera's die heimelijk zijn opgesteld om kraakpanden te observeren. Rikkert heeft namen genoemd bij de personen die op de beelden te zien zijn. Meestal laten runners van de politie die beelden niet op een eerste afspraak zien.

Die afspraak is bedoeld om de relatie met de informant/infiltrant te verkennen. Het is dan ook aannemelijk dat Rikkert al eerder contact had met de politie.

Later beweert Rikkert dat hij geen geld wilde voor de informatie, maar bewijs daarvoor levert hij niet. In ieder geval in de zomer krijgt hij een grote som geld, maar hij krijgt ook drugs van de agenten en tevens worden etentjes en drankjes voor hem betaald. Rikkert lijkt te willen suggereren dat het bijna een soort daad van altruïsme was dat hij mensen verlinkte, maar het was allemaal eigen belang, want het geld en de drugs had hij nodig.

Niemand in de Leidse beweging spreekt over de vraag van Rikkert over praten met de politie, de benadering zelf en de afspraak met de agenten. Dit terwijl in januari 2023 dit allemaal al bekend was bij de vriendengroep van Jay en Rikkert en misschien daarbuiten. Het feesten gaat gewoon door. In februari organiseert 'Dön't Münd Thë Füz' twee feesten. Een aantal vreemde gebeurtenissen zouden echter vragen op moeten hebben geroepen, maar daarover werd opnieuw niet gesproken.

Op 24 maart 2023 wordt Rikkert aan de kant gezet omdat hij in een auto zonder APK rijdt. De boete hiervoor is 169 euro. Een lid van de Rikkert groep zegt dat hij verder kan rijden en zijn rijbewijs niet hoeft te tonen. Wat er precies is gebeurd, is niet bekend, maar gewoon doorrijden zonder rijbewijs te tonen zou allerlei vragen op moeten roepen. Het kan zijn dat Rikkert heeft gezegd dat hij informant was van de politie en dat er daarom een oogje is dichtgeknepen. Mocht dat niet zo zijn, waarom liegen over het rijbewijs en doorrijden? Tenzij de bijrijder meer weet over de informantenrol van Rikkert.

Een paar weken later op 20 april 2023 wordt Rikkert gepakt tijdens een winkeldiefstal. Opnieuw zegt een lid van de Jay/Rikkert groep dat hij in eerste instantie er zonder het tonen van een identiteitsbewijs vanaf is gekomen. Waar normaal een boete van 200 tot 1.100 euro op staat, zou zomaar terzijde zijn geschoven.

Gezien het hier om diefstal bij een vestiging van Albert Hein ging, lijkt dit sterk. Supermarkten hebben lik op stuk beleid ten aanzien van diefstal. Uiteindelijk blijkt het dat hij zich wel heeft moeten identificeren, het andere lid van de vriendengroep ook.

Rikkert en zijn vriend worden door de beveiligers na contact met de politie weggestuurd. Er komt uiteindelijk geen boete en misschien heeft Rikkert achteraf opnieuw de informantenkaart kunnen trekken, hoewel het spelen van die joker bij elke overtreding niet lang is vol te houden. Waarom in eerste instantie liegen over het incident? Stoer doen? Of speelt er meer? Rikkert was niet alleen, waarom is het niet gekoppeld aan zijn benadering en aan zijn mogelijke informantenrol? Waren er vanaf het begin meer mensen betrokken bij het informeren aan de politie?

Nieuwe afspraak, tips aan de politie

Overtredingen zijn voor de politie allemaal troefkaarten om de chantage van de informant op te voeren. “Je moet nu meer gaan vertellen want anders kunnen wij niet voorkomen dat je toch de cel in moet,” zullen de agenten van TOOI Rikkert hebben voorgehouden. Kort na de incidenten heeft Rikkert een nieuwe afspraak met Jasper en zijn collega.

De nieuwe afspraak met de politie is eind april 2023 na een graffiti actie in Voorschoten. De Zwarte Tulp eist de actie voor een fatsoenlijk minimumloon bij winkels in Voorschoten op. Op winkelruiten wordt ‘minimum loon = minimum moeite’ gespoten. Voor de politie is de actie een blamage. Een actie in een winkelstraat met allerlei cameratoezicht, in het sjieke Voorschoten, van een groep die de autoriteiten al langere tijd in het vizier hebben en waarbinnen de TOOI een of meerder informanten/infiltranten runt.

Op welke locatie Rikkert deze keer afsprekt met zijn runners van de politie is niet bekend. Wel is duidelijk dat hij verder gaat met het verlinken van personen in de Leidse scene. In het eerste gesprek heeft hij namen van krakers en activisten genoemd, clips van acties, berichten uit appgroepen aan de politie gegeven en namen bij camerabeelden van de politie.

In het tweede gesprek gaat Rikkert een stap verder. Hij geeft aan hoe de politie mensen van de verschillende kraakpanden in de stad ('De Otter', de Ontsporing en Vrij Parkeren Leiden) in de gaten kan houden. Hij gaat zover dat hij tips geeft over waar en wanneer de politie kan posten om mensen op heterdaad te betrappen.

Hoe accuraat en gedegen de informatie van Rikkert was, is niet bekend. Mensen hebben wel last gehad van de informatie die Rikkert de politie heeft gegeven en zijn aangehouden en de politie bedankt Rikkert daarvoor dus bepaalde feiten heeft hij wel expliciet gemeld. Digitale informatie, mobiele nummers, adressen en namen zullen zeker belangrijk voor de politie zijn geweest, maar bij andere zaken kan Rikkerts persoonlijkheid exactheid in de weg hebben gezeten.

Rikkert was en is vooral met zichzelf bezig waardoor hij mogelijk belangrijke zaken niet herinnert of niet juist kan weergeven omdat hij zichzelf graag op de voorgrond stelt. Personen aan daden koppelen of de juiste personen aanwijzen of verschillende acties uit elkaar houden zijn details die te ver voor hem gaan. Dat draait namelijk niet om hem.

Om de gespletenheid van Rikkert's leven als medeactivist, vriend, spokesperson en informant en het praten over zijn medeactievoerders te illustreren een paar dagen uit het leven de Rikkert den Braber.

De actie in Voorschoten vond plaats in de nacht van dinsdag 25 op woensdag 26 april 2023. Het VPRO-radioprogramma 3 voor 12 besteedt op haar website aandacht aan een punkfeest van 'Dön't Münd Thë Füzz' op 26 april. In het artikel 'Punk is terug van nooit dood geweest' wordt het DIY punkfestival van zaterdag 29 april 2023 aangekondigd. Onder het artikel staat een link naar een interview van Rikkert Sleutelstad radio live071 over het festival.

Op vrijdag 28 april wordt hij ook geïnterviewd door zijn politierunners, en niet over het festival, maar over zijn maten uit de Leidse beweging die het festival zullen bezoeken. In drie/vier dagen switchen tussen praten over een muziekevenement, enthousiast met vrienden opscheppen, 'we hebben de nationale media gehaald', vervolgens je politierunners ontmoeten en leeglopen bij hen onder het genot van opnieuw een etentje en een biertje en dan de volgende dag gaan feesten met de mensen waarover je geluld hebt.

Greep in de barkas, diefstal en seks met een minderjarige

Het lijkt Rikkert voor de wind te gaan. Zijn band en zijn evenementen machine krijgen veel aandacht en de vriendengroep van Jay en Rikkert lijkt er geen problemen mee te hebben dat hij met de politie praat. Hij ontwikkelt een wat duurdere levensstijl, betere instrumenten meer drugs.

Drugs die hij ook krijgt van zijn runners bij de politie. Hij heeft zeker een keer, maar waarschijnlijk meerdere keren 2, 3 of 5 gram Amnesia (aantal gram veranderd in elk gesprek met mensen) van coffeeshop 't Leidseplein Pieterskerkgracht, Leiden, hebben gekregen van zijn politievrienden.

Die duurdere levensstijl wijst erop dat Rikkert over genoeg geld beschikt. Niemand stelt daar vragen over. Zeker omdat hij een periode ook geen baan heeft. Later werkt hij wel korte tijd bij Autoschadebedrijf Den Elzen. Volgens enkele leden van de vriendengroep zou hij geld krijgen via de onderhuur van een woning van een vriendin.

Daarnaast krijgt hij dus geld van de politie voor het verlinken van zijn medeactivisten en hij doet ook nog eens een greep in de 'barkas' van het kraakpand 'de Otter'. Er wordt tweeduizend euro uit 'de Otter' kas ontvreemd. Dit leidt tot een conflict in het pand. Rikkert ontkent dat hij geld heeft gejat, maar hij was degene die het geld beheerde dus eigenlijk kon niemand anders erbij.

Of het uit wraak is of omdat iemand toch wist of vermoedde dat Rikkert een informant was, wordt Rikkert wel langzaam teruggepakt. Op 25 juni 2023 wordt er ingebroken in 'de Otter'. Vooral waardevolle spullen van Rikkert worden gestolen, drie gitaren en een laptop. Een huisgenoot raakt een Nintendo Switch kwijt. Het is een tegenslag voor hem, een maand later zit het hem nog steeds dwars. Daar blijft het echter niet bij.

In juni 2023 verspreid iemand het gerucht dat Rikkert seks heeft gehad met een minderjarige vrouw. Het bericht is echter geen gerucht, maar waar. De vrouw is helemaal van slag. Een jaar later nog steeds. Rikkert doet alsof er niets aan de hand is. De andere krakers, actievoerders die er weet van hebben, doen ook niets met het verhaal. Rikkert wordt niet geconfronteerd.

Dat is de rode draad bij het verhaal van Rikkert de informant. Mensen horen dat hij benaderd is, er wordt niet doorgevraagd. Mensen weten dat hij praat met de politie, kijken de andere kant op. Mensen worden bedreigd en geslagen, de scene kijkt weg. De verhoudingen in de Leidse scene beletten een serieus gesprek over een veilige scene en onderzoek naar wat er is gebeurd.

Wij hopen dat jij hier blij mee bent

De diefstal bij Rikkert vindt zes dagen na een nieuw gesprek met de politierunners plaats. Over dat gesprek heeft Rikkert in appberichten opgescheept. Hij maakt 'vrienden' deelgenoot van een appje waarin hij 650 euro van de politie zou krijgen. Het gesprek van politieagent Jasper en zijn collega met informant Rikkert vindt plaats op maandag 19 juni 2023. Volgens een van de vrienden spreekt Rikkert de agenten in restaurant/Grand Café 'De Vriend' aan de Doezastraat 43 in Leiden.

Dit is opnieuw een paar dagen na een nieuwe actie van de Zwarte Tulp. Een van de vrienden is Rikkert gevolgd of is samen met hem naar Grand Café 'De Vriend' gegaan. Het gerucht gaat rond dat Rikkert is gezien met twee agenten, maar Jasper en zijn collega waren niet in uniform dus waar komt dat verhaal vandaan? Stond die 'vriend' opnieuw op de uitkijk of was hij betrokken bij het doorspelen van informatie aan de politie? Iedereen zwijgt alsof het om 'Wie is de mol' gaat.

De nachtelijke actie van de Zwarte Tulp op 16 juni 2023 van 'Team Ruitenwisser' was gericht tegen Leontien Bakermans, betrokken bij onder andere anti-abortus groep de 'Schreeuw om Leven'. Bakermans zou op 17 juni 2023 een lezing geven op het congres van de extreemrechtse jongerenafdeling van Forum voor Democratie (JFVD). De voorruit van een van haar auto's wordt gespraypaint en een andere van stickers voorzien.

Wanneer de afspraak van 19 juni 2023 met zijn runners is gemaakt is niet bekend. De agenten zijn echter in hun nopjes en willen hun succes delen met Rikkert: "Hoi Rikkert, eindelijk hebben we resultaat nav jouw info. Wij zijn erg blij hiermee en wij hopen dat jij hier blij mee bent 😊 € € (knipoog emoji, euroteken, euroteken)," appt Jasper. Het is duidelijk dat informant Rikkert ervoor gezorgd heeft dat medeactivisten in de problemen zijn gekomen.

Betekent dit dat de politie weet wie de ruitenwissers zijn? De agenten scheppen op over het feit dat er mensen zijn aangehouden en verhoord. "Wij willen dus met je afspreken. Volgende week maandag 19 juni om 18 uur. Komt dat jou uit?" Natuurlijk komt het Rikkert goed uit. Niet alleen wil hij nog meer vertellen, hij wil ook horen waar zijn informatie toe heeft geleid en heeft ook geld en drugs nodig.

De Bakermans actie verstiert toch enigszins het feestje van de politie. Zijn ze op het goede spoor, waren de arrestanten de wissers? Dat weerhoudt ze er niet van om met Rikkert het goede nieuws te delen. Informant Rikkert is ook blij en appt zijn vrienden: "Jesus, you will never guesd how much i got." Op de vraag van iemand "how much wat", schrijft hij "de omnompert, 650." Het komt hem allemaal goed uit, eigenlijk had hij al op het geld gerekend: "en ik had nog n plan, maar idk hoe goed de timing daarvoor is."

Al bij het maken van de afspraak met de politie heeft Rikkert al het geld gependend. "Rijbewijs??", tekst hij zijn vrienden. "Zozo, dat komt goed uit," is een andere tekst. Allerlei url's van schoenen zoals dr. Martens limited editions komen langs voor prijzen die plotseling binnen handbereik zijn.

Vaag onderzoek naar informant Rikkert

Verschillende mensen in de Jay/Rikkert groep kregen in de zomer appberichten te zien dat Rikkert geld kreeg van de politie. Er wordt gezegd dat Jay als een van de eerste vrienden van Rikkert in de scene het zou hebben afgekeurd. Hij benam zich in het najaar van het leven. Rikkert wil ook niet praten over wat Jay van zijn informantenrol vond. Jay wist echter al veel eerder van Rikkert's informantenrol, maar lijkt te hebben weggekeken.

De vriendenkring rond Rikkert wist het al en eind juni 2023 was het bewijs rond. Informant Rikkert werd echter nog steeds beschermd, zijn verhaal werd niet onderzocht of openbaar gemaakt en hij werd niet verhoord. Er wordt gezegd dat er een onderzoek zou zijn opgestart, althans dat wordt een jaar later in de zomer van 2024 aan Buro Jansen & Janssen verteld, maar wat voor onderzoek dat nu was, het blijft vaag.

Enkele mensen zouden zijn gewaarschuwd, maar details daarover ontbreken. Wat er is besproken is niet vastgelegd, eigenlijk was het onderzoek erop gericht om het verhaal weg te moffelen. Rikkert is niet geconfronteerd, welke mensen precies zijn gewaarschuwd vanaf juli 2023 is niet vastgelegd. Zeker is dat het verhaal over de informant in de Leidse scene niet openbaar met de Nederlandse scene is gedeeld.

Familie, gezelligheid, idealisme, maar vooral verraad

In juni 2023 is het in de Jay/Rikkert vriendenkring dus bekend, maar ondervindt Rikkert geen enkele last van die kennis. Op 25 juli 2023 verschijnt een artikel in het Leidsch Dagblad, 'Krakers in overleg met 'Monuta' uit uitvaartcentrum Leiden. 'Wij bewaakten het pand'.' In het interview met twee van de krakers waaronder Rikkert wordt gesproken over "een groep van vier vaste bewoners", "ze bouwden een familie", "gezelligheid" en idealisme. Geen woord over het feit dat de persoon die het meeste het woord voerde tijdens het interview een informant is.

Het interview is onder de omstandigheden eigenlijk absurd. Rikkert is de belangrijkste woordvoerder van het pand en spreekbuis van de Leidse kraakscene. Hij kan spreken over familie, gezelligheid en idealisme terwijl de reguliere media zoals het Leidsch Dagblad, de alternatieve media als Indymedia, Doorbraak, sociale media als krakers mailingslijsten, appgroepen, Instagram accounts en andere mogelijke media geen ingezonden brieven, flyers, pamfletten krijgen over het feit dat een van de familieleden van de 'Monuta' zijn vrienden verlinkte bij de politie.

Er was dus geen serieus onderzoek. Dat is ook logisch, er werd wel in de zomer met wat mensen gesproken, maar serieus was dat niet. Het kraakpand de Ontsporing stelde dat ze Rikkert de toegang hebben ontzegd in het najaar van 2023, maar het is volstrekt onduidelijk of dat ook daadwerkelijk gebeurde. Er is wel een bericht aan Rikkert gestuurd met de tekst: "Totdat ons onderzoek is afgerond, kunt je geen kraakpand betreden."

Het is onduidelijk hoe serieus die app moet worden genomen. Rikkert kende allerlei mensen in de Ontsporing. Een deel van zijn spullen lagen daar. Die heeft hij gewoon op kunnen halen, zonder problemen. Ook is hij later nog in het pand geweest. Enkele leden van de vriendengroep rond Rikkert woonden er of waren/zijn betrokken bij de Ontsporing.

Het gelegaliseerde pand de Resistor kreeg pas eind oktober begin november te horen dat Rikkert een informant zou zijn. Het bericht was erg vaag. Zij hebben zelf wat onderzoek gedaan en op basis van die informatie Rikkert de toegang ontzegd. Die ontzegging is niet publiekelijk bekend gemaakt. Of het ook actief is gehandhaafd is niet duidelijk. Zeker is dat niemand publiekelijk Rikkert aan de schandpaal heeft genageld.

Niemand in de Leidse scene heeft Rikkert geconfronteerd

Waarom er überhaupt een onderzoek nodig was is onduidelijk. Rikkert had namelijk zelf een verklaring gegeven die zomer. Wat vervolgens had kunnen gebeuren is een uitgebreid verhoor met Rikkert, het veiligstellen van al zijn app-verkeer en alle informatie over de agenten. En dat had allemaal openbaar kunnen worden gemaakt. In de zomer van 2023 zou de zaak dan al publiekelijk zijn geweest.

In een verklaring van de zomer van 2023 zegt Rikkert namelijk dat hij aan een van zijn vrienden alles heeft opgebiecht. Wat dat alles is, is nog steeds niet bekend. Rikkert schrijft zelf: "I never did or said anything to hurt this community/this scene and our loved ones, i talked because bad people were doing bad things, i never told them anything beside that, i know what i did and I'll take the consequences without a fight, if you want the full story talk to ... I told ... everything when this was relevant and ... hates my guts now so ... 'il have no problem sharing the good and the bad."

Wat Rikkert met “this community/this scene” bedoeld, is niet duidelijk. Niemand heeft hem dat gevraagd. Vrienden zeggen er niets over, waarschijnlijk in de hoop dat hij niet over hen heeft verklaard. “Our loved ones”, zullen zij hebben gedacht, dat ben ik. Toch is het vreemd, hij zegt “our”, ging dat over zijn medeactivisten of betekent dat Rikkert niet alleen is gaan snitchen bij de politie?

Zoals uit dit onderzoek blijkt is dat geen onlogische gedachte gezien de verhoudingen in de Leidse scene op dat moment. Het kan dus heel goed zijn dat mensen Rikkert hebben gevoed met informatie die hij aan de politie kon doorvertellen. En “this community/this scene” klinkt afstandelijk, het is niet “our community/our scene” of “my community/my scene” zoals hij in het interview met het Leidsch Dagblad het heeft over gezelligheid, familie en idealisme.

Rikkert is leeggelopen bij de politie, dat maakt deze reconstructie, zijn communicatie met de politie en zijn eigen verklaring duidelijk. Runners van informanten zijn erop getraind om iemand veren in zijn reet te steken. Rikkert is daar zeer gevoelig voor. Hij zal alles hebben verteld wat hij wist, dat blijkt natuurlijk ook uit het tonen van interne clips van acties, appgroepen, namen van mensen bij camerabeelden en tips aan de politie.

Misschien dat de angst voor het ongewisse vrienden, maar ook anderen, hebben weerhouden om iets naar buiten te brengen. Rikkert was een populaire gast die de Leidse kraakbeweging kon vertegenwoordigen in de media, had contact met de politie, veel organiseerde en blijkbaar met van alles kon weggemen.

Ondanks de herrie dodelijke stilte

Niets doen is ook kleur bekennen en in het geval van informant Rikkert vertaalt dat zich in een oorverdovende stilte. Wat al maanden duidelijk was wordt eind juni 2023 voor de vriendengroep rond Rikkert een zekerheid; Hij is informant van de politie.

Hij zegt dat hij er mee gestopt is, maar gezien zijn amicale manier van omgaan met de agenten is dat de vraag. Niemand stelt echter vragen over die informantrol.

Ook niet over de inhoud van zijn app bericht dat zijn verklaring zou zijn. Als kraakscene wil je niet dat slechte mensen in je midden verkeren. Stel dat het verhaal van Rikkert over slechte mensen die slechte dingen doen, "bad people were doing bad things", juist is, dan wil je dat toch weten. Als mensen worden verdacht van seksueel overschrijdende gedrag of over kinderporno beschikken, mishandeling, intimidatie van medeactivisten, dan wil je als scene toch dat onderzoeken of niet? Want ook naar die claim van Rikkert wordt geen onderzoek gedaan.

Wat volgt is eigenlijk geen verandering. Het laatste feest in 'de Otter'/'Monuta' voordat het pand wordt ontruimd, wordt op 7 juli 2023 georganiseerd door 'Dön't Mīnd Thë Fūzz' in samenwerking met Hondsdol met Rikkert's eigen band Ācīd Rēflūx en optredens van Psychose en Asintomáticos.

Het feest gaat daarna voor Rikkert en zijn vrienden gewoon verder. Op 8 oktober 2023 staat Rikkert in concertzaal Nobel in Leiden tijdens het 'Dön't Mīnd Thë Fūzz' festival 'Randstad Rebels part 1, Rebels without a cause.' Naast Ācīd Rēflūx spelen ook Medgar, Wielklem en Artifice. VPRO 3 voor 12 besteedt op haar website aandacht aan het festival. Ook al zou de Resistor Rikkert de toegang ontzeggen hij was de kleinere zalen ontgroeid en wilde verder.

Een maand later volgt 'Randstad Rebels part 2' op 25 november 2023, opnieuw georganiseerd door Rikkert en zijn vrienden. En alsof er niets aan de hand is gaat het feest voor Rikkert door. Zijn band speelt op vrijdag 2 februari 2024 met Røyking, & Voos in het Paard in Den Haag. Op 8 maart 2024 opnieuw in Nobel in het voorprogramma van Moanzy, op zaterdag 13 april 2024 tijdens Hondsdol "met 6 lokale en niet zo lokale punkrock/ metal bands het Paardcafe podium voor een knaller van een avond!"

Die zaterdag, 13 april 2024, blijkt later de start van een onderzoek naar de informant Rikkert den Braber, maar het duurt nog wel een maand voordat dat onderzoek echt kan beginnen. Op zaterdag 11 mei 2024 speelt Ācīd Rēflūx tijdens weer een 'Dön't Mīnd Thē Fūzz' in de Grote Zaal van Nobel in Leiden met Cloudsurfers, Downtown District en Headfirst.

Een niet onbelangrijk detail bij deze feesten is de persoon die centraal staat, informant Rikkert. Zijn band en zijn Fūzz evenementen machine naast Hondsdol zijn een belangrijke motor om door te feesten. En iedereen was graag te gast bij die feesten van Rikkert de snitch, wat het verhaal nog vreemder maakt.

De coming out door een gestolen fiets?

Wel krijgt Rikkert en zijn band meer tegenwind te verduren. Eerst worden de fietsbanden van Rikkert lek geprikt bij zijn nieuwe woonadres. Op 3 mei 2024 wordt vervolgens zijn fiets ook gewoon gestolen. Beteuterd meldt Rikkert de diefstal op zijn Instagram account. Hij is gaan uithuilen bij zijn vrienden van de politie. Nog niets over zijn praten met de politie.

Bij zijn feestje op 11 mei 2024 meldt Rikkert wel dat zijn band even op de pauzeknop drukt: "Ācīd Rēflūx drukt de pauzeknop in voor onbepaalde tijd door werkdruk. "Het bericht over de pauzeknop gaat vergezeld met veel loftrumpet op Rikkert, 'he is the man.' Rikkert is een centrale spil: "Niet zo vreemd gegeven dat frontman Rikkert ook de centrale spil is van Dön't Mīnd Thē Fūzz." Rikkert is een showman: "Rikkert heeft een hoge kwaliteit als showman, en het gevaar dat de set instort onder haar eigen gimmicks is gelukkig vermeden." Rikkert is in een woord: geweldig.

Op 28 mei 2024 krijgt Buro Jansen & Janssen een mail van de Leidse band Hard voor Weinig. Zij vertellen dat zij ook zouden spelen op 13 april 2024 in het Paardcafe podium, maar zich hebben afgemeld voor dat Hondsdol festival:

“Wij hebben als band laatst een show afgezegd omdat wij niet samen wilden spelen met zijn band vanwege zijn dubieuze rol.” Hard voor Weinig heeft over die dubieuze rol van Rikkert een bericht op hun Instagram account geplaatst. Volgens de band is “hij politie-informant (geweest) en wil zijn verhaal doen en eventueel hulp met het maken van een statement erover.”

Het Instagram bericht van Hard voor Weinig van eind maart 2024 over Rikkert is het eerste publieke bericht over het feit dat Rikkert informant is. Hard voor Weinig schrijft: “Helaas spelen we 13 april niet op de Hondsdol-avond in het Paardcafé. We hebben afgezegd, en wel om het volgende: Met ons zijn verontrustende berichten gedeeld over een politie-informant die deze avond ook aanwezig is. Deze persoon zou recentelijk meerdere keren met de politie hebben gesproken over de kraak-/actiescene en daar geld voor hebben gekregen. Er zijn WhatsAppberichten, verklaringen en een bekentenis waar dit zeer aannemelijk uit blijkt. We hebben hierover contact gehad met organisator Hondsdol, maar deze heeft onze zorgen in het geheel niet kunnen wegnemen, de persoon blijft welkom.”

In het Instagram bericht wordt de naam van Rikkert en zijn band niet genoemd. Hard voor Weinig schrijft dat de post is om Rikkert aan te sporen om verantwoordelijkheid te nemen. Rikkert neemt contact op met de band en heeft ook een gesprek met hen. Tijdens het onderzoek van Buro Jansen & Janssen ontstaat er misverstand over de post en het gesprek. Daarbij komen de kwalificaties “niet erg betrouwbaar” en iemand met “(mentale) problemen” langs. De misverstanden hebben deels te maken met het feit dat Rikkert en zijn band niet worden genoemd, terwijl er volgens het Instagram bericht wel berichten, verklaringen en een bekentenis zouden zijn. Het lijkt erop dat de informatie die Hard voor Weinig heeft gekregen ook nogal vaag is, net als het bericht dat de Resistor in oktober kreeg.

Hard voor Weinig heeft voor het concert op 13 april 2024 op 19 maart 2024 namelijk een bericht gekregen van iemand uit de Ontsporing over de informantenrol van Rikkert.

Eerdere feesten en concerten van Rikkert in 2023 en begin 2024 zijn niet voorafgegaan door een waarschuwing over Rikkert. Naar aanleiding van het bericht van 19 maart vraagt Hard voor Weinig festival organisator Hondsdol over Rikkert, maar die houdt vast aan het optreden van Ācīd Rēflūx. Vandaar dat Hard voor Weinig een bericht op Instagram plaatst. Rikkert kan gewoon spelen in het Paardcafé. Geen protest voor de deur of flyers met zijn bedankje aan de politie.

Wel belt informant Rikkert met bandleden van Hard voor Weinig op 4 april 2024, maar dat telefoongesprek levert niet veel op. Rikkert gaat gewoon verder met zijn feestje ook na 13 april 2024. Een live gesprek in een kroeg tussen Rikkert en leden van Hard voor Weinig was er vooral op gericht om Rikkert te overtuigen om zijn informantenrol wereldkundig te maken. De bandleden hadden Rikkert echter nog nooit ontmoet en omdat hij informant was of nog steeds is, waren ze op hun hoede. Aan het verhaal van Den Braber was echter geen "touw aan vasttekopen," zoals het later werd samengevat.

Logisch Rikkert borduurde voort op de verklaring van de zomer van 2023. Een verklaring die nog niet openbaar was. De "bad people were doing bad things" verklaring waar niets in staat en uiteindelijk is bedoeld om zichzelf vrij te pleiten. Hij verklikt bij de politie omdat er slechte dingen in de scene gebeurden. Niet zijn snitchen, niet zijn stelen uit de barpot van kraakpand 'de Otter', niet de seks met een minderjarige, niet het geld van de agenten, niet de drugs die door de politie bij 'de Otter' werden afgeleverd, maar anderen waren de slechteriken.

Dingen die niet door de beugel kunnen

Rikkert stuurt Buro Jansen & Janssen een maand later een verklaring op. Hij schrijft "ik ben Politie Informant geweest in Leiden."

Hij schrijft dat hij "informant is geworden tegen een groep van 3 mensen binnen de leidse kraakbeweging." Hij schrijft nog dat hij "met deze 3 mensen heeft samengewoond."

Het is duidelijk dat zijn eerste tekst over zijn informantenrol in juni 2023 niet klopt. Toen schreef hij dat “i never did or said anything to hurt this community/this scene.”

De verklaring borduurt verder op zijn narrative van “bad people. Who were doing bad things, i never told them anything beside that” van een jaar eerder. Nu stelt hij dat “na een hoop dingen met mijn eigen ogen te hebben gezien die echt niet door de beugel heen kunnen,” hij met de politie is gaan praten. Hij schrijft nog wel dat hij “na erover gepraat te hebben met iemand die dichtbij me stond destijds ik alsnog heb besloten met ze te praten.”

Hij schrijft niet wat voor ‘dingen’ er niet door de beugel konden. Waren dat de acties, het kraken, opmerkingen, het uitzetten van Jay, de ruzie, persoonlijke frust? Wel schrijft hij in zijn verklaring dat hij “na een dergelijke escalatie met een vader van een vriend deze vriend en mij naar het politieburo getrokken voor een aangifte.”

Met de escalatie bedoelt Rikkert den Braber de overval van Rikkert/Jay en zijn vrienden op de VPL. Met behulp van een bewoner van dat kraakpand wist hij en zijn vrienden het pand binnen te dringen en werden er bewoners bedreigd en geslagen. Als reactie hebben de bewoners van het pand een verklaring afgegeven bij een van de ouders van een lid van de vriendengroep van Rikkert. Een ouder van een persoon die eerder ook in de VPL heeft gewoond.

Vervolgens zegt hij “spijt te hebben en niet trots te zijn.” Wat hij precies over wie heeft verteld, heeft hij niet tegen de personen in kwestie opgebiecht. Voor hem was met de verklaring de kous af.

Draaien en liegen van informant Rikkert den Braber

Wie het verhaal van de aangifte over de bedreiging van een ouder van een van de leden heeft verzonnen is niet duidelijk. Rikkert schrijft het in zijn verklaring, de vriendengroep herhaalt het, maar vergeet steeds te vermelden dat zij het pand zijn uitgezet door de politie en zich moesten identificeren voor de huisvredebreuk.

Van een aangifte voor bedreiging door bewoners van het pand waar Rikkert, Jay en zijn vrienden binnenvielen lijkt geen sprake te zijn.

Rikkert schrijft dat "eventuele vragen welkom zijn." Gaandeweg het onderzoek van Buro Jansen & Janssen blijkt dat echter niet het geval. Eerst ontkent hij dat hij over mensen uit de scene iets gezegd heeft tegen de politie. Dit is een herhaling van zijn app bericht over "not this community/this scene" van de zomer van 2023.

Na aandringen zegt hij een persoon en noemt hij een naam. Later noemt hij drie namen, maar blijft weigeren te vertellen wat hij heeft gezegd tegen de politie en neemt geen contact op met de mensen die hij verlinkt heeft. Ook weigert hij details te vertellen over de agenten waar hij mee gesproken heeft, de afspraken met hen en zijn en hun app-berichten.

Dit draaien en liegen over het snitchen strookt niet met het feit dat Rikkert in de verklaring van mei 2024 zegt dat hij "er spijt van heeft en er niet trots op is." Dit lijkt ook niet het geval want wie teruggaat naar de appberichten van 2023 ziet een enthousiaste Rikkert die tekst dat hij veel geld heeft gekregen om zijn medeactivisten te verlinken: "Jesus, you will never guesd how much i got." Daarbij komt nog dat Rikkert ook in drugs is betaald. Daarover heeft hij ook tegen zijn vrienden opgeschept.

Na het tweede gesprek zou hij 2, 3 of 5 gram Amnesia van coffeeshop 't Leidseplein Pieterskerkgracht, Leiden, hebben gekregen van zijn politievrienden. De drugs zouden zelfs zijn afgeleverd bij het kraakpand 'de Otter', meerdere mensen wisten daarvan. Waarschijnlijk heeft hij meerdere keren drugs gekregen, want hoeveel gram hij heeft gekregen, wisselt steeds. Diverse keren verschillende hoeveelheden wiet is aannemelijk. Daar zou hij niet trots op zijn?

Waarom dan zeker drie keer afspreken en net doen alsof het tegen je zin in. Als politieagent Jasper hem appt om af te spreken, staat Rikkert elke keer te trappelen om hen meteen te zien, dat klinkt niet als iemand die spijt heeft en niet trots is.

Dat klinkt als iemand die het vaker heeft gedaan, ook langere tijd en geld nodig heeft en euro's wil zien.

En het bizarre is dat Rikkert zegt dat hij "echt te veel in emotie heeft gehandeld, wat er gebeurde kon niet maar mijn acties hiertegen waren niet juist." Er zou iets ernstigs zijn gebeurd en daarom was hij naar de politie gegaan. Rikkert blijft vaag wat de dingen zijn die hij gezien heeft in de VPL die niet door de beugel konden. Later zegt hij dat het om pedofilie zou gaan. Ernstig natuurlijk, maar opnieuw blijft Rikkert vaag. Bij navraag of die pedofilie misschien op hem zou slaan, want hij heeft seks gehad met een minderjarige vrouw. Opnieuw niets.

Is het een verklaring van iemand die "(mentale) problemen" heeft of "niet erg betrouwbaar" is. Nee, het is een verklaring van iemand die is betrapt. Ondanks zijn stoerheid en zijn uitgebreide vriendenkring die hem al jaren hebben beschermd, zijn er toch barsten gekomen in dat schild. Sommige medeactivisten zijn niet amused en hebben hem al diverse keren een hak gezet. Gitaren gestolen, fiets gejat, geruchten over seks met minderjarigen, wat ook echt is gebeurd.

En mentale problemen? Misschien, maar ontoerekeningsvatbaar is Rikkert zeker niet. Hij heeft gewoon geluk, omdat iedereen zijn mond hield. Hij lult voor geld, drugs en etentjes met de politie en vrienden en bekenden in de Leidse scene staan erbij en kijken ernaar.

Wisten zijn vrienden van zijn informantenrol

Ja, zij wisten het misschien zelfs al vanaf het begin. Vraag is of sommigen al dan niet direct of indirect deel hebben genomen aan die informantenrol. Mochten ze het niet vanaf het begin precies weten, in de hele tijdlijn wemelt het van momenten dat mensen in zijn entourage wisten dat er iets aan de hand was.

Zeker begin januari 2023 bij de inval in de VPL en de komst van de politie. Bij aanhoudingen is er altijd een kans dat de politie zijn kans schoon acht om mensen te benaderen.

Een ander moment aan het begin van de tijdlijn is toen Rikkert iemand van het kraakpand de Ontsporing aansprak over een benadering. Wanneer dat precies was, is niet duidelijk.

Rikkert zegt in zijn verklaring dat hij “na erover gepraat te hebben met iemand die dichtbij me stond destijds ik alsnog heb besloten met ze te praten.” Was dit het gesprek over “praten met de politie”? Meerdere mensen in de vriendenkring wisten in ieder geval van dit gesprek, het bleef stil. Niemand heeft aan de bel getrokken.

En sprak hij toen al met de politie, want de dingen die niet door de beugel konden speelden zich af in de kraakbeweging waar hij deel van uitmaakte met een kraakpand waar Jay en Rikkert in de zomer 2022 waren uitgezet. Daarvan zegt hij dat hij is “gaan praten met andere mensen binnen de beweging, deze gaven bevestiging het met me eens te zijn maar er wordt vervolgens niet naar gehandeld.”

Was de uitzetting uit de VPL een prikkel en de escalatie begin 2023 slechts een excuus om zijn informantenrol wit te wassen? De hoeveelheid geld die Rikkert in juni 2023 heeft gekregen verraadt een veel langere carrière als informant. Voor Rikkert maakt het niets uit en zijn vriendenkring dekt hem.

Zelfs het delen van appberichten van de politie lijkt niets te hebben veranderd. Rikkert schrijft dat de politie hem het bericht stuurde “mijn beloning lag klaar.” Het was geen beloning maar de zoveelste verdienste voor het verlinken van mensen, de politie schreef namelijk: “Eindelijk hebben we resultaat nav jouw info. Wij zijn erg blij hiermee en wij hopen dat jij hier blij mee bent 😊 € € (knipoog emoji euroteken euroteken).” Zijn vriendenkring cancelt hem niet. Media optredens, feesten, het kan niet op.

Rikkert de stoere frontman vriend en informant

Opvallend in het hele verhaal is de rol van het gerucht “bad people bad things” (“dingen die niet door de beugel konden”).

Het lijkt erop dat de clash tussen verschillende groepen in de Leidse scene is ontaard in een snitch game van een van de groepen. Veel scenes kennen fracties. De politico's die debat en actie willen, Verschillende ideologische stroming van rechtlijnig tot pragmatici, de feestgangers die punk en techno feesten organiseren, de gebruikers die even weg willen, de realo's die willen wonen. Tussen en binnen die fracties kunnen spanningen zijn en ontstaan. Deels persoonlijk, deels om andere redenen. Hier is het ontspoord en is iemand of zijn meerdere personen met de politie gaan praten over medeactivisten.

In dit verhaal is er duidelijk een verantwoordelijke, Rikkert den Braber, maar anderen hebben het snitchen van Rikkert laten gebeuren en laten voortduren. Dat is de rode draad van het verhaal. De animositeit in de Leidse scene kwam niet alleen Rikkert goed uit, maar blijkbaar anderen ook die misschien een persoonlijk dan wel politiek appeltje wilden schillen met mensen die zij niet mochten of politiek van mening verschilden. Dat Rikkert over mensen lulde kwam dan goed uit voor meerdere mensen die het niet aan de grote klok hingen. Misschien hebben die mensen Rikkert wel wat toegefluisterd dat hij aan zijn politievrienden kon doorvertellen.

Dat is uiteindelijk even schadelijk voor een scene als de informant zelf, want het voedt wantrouwen nog meer. Als alle details op een rij worden gezet is de conclusie te trekken dat de informantenrol van Rikkert voorkomen had kunnen worden. De acties in 2022 zorgden voor ophef in Leiden. Zoveel reuring zelfs dat er debatten over werden gehouden met de gevestigde politiek. In de scene zelf zorgde het al voor kritiek. Ook het uit het pand zetten van Jay ging niet zonder slag of stoot. Die combinatie zorgt voor een voedingsbodem waar de aasgieren van de politie hun kans zien. Zij benaderen mensen en hopen dat iemand dusdanig gefrustreerd is dat die over zijn medeactivisten wil gaan praten.

Dat is gebeurd en wanneer het precies is begonnen is dan minder relevant. Iemand is gaan praten, maar heeft dit ook laten weten aan mensen. En dat is het moment dat een beweging aan de bel moet trekken.

Mensen worden benaderd door de politie, dat betekent altijd dat er meerdere mensen zijn benaderd en dat het al langer gaande is. De politie zoekt naar informatie over een scene en dat betekent dat mensen op hun hoede moeten zijn. Niet paranoia, maar alert. Voorkomen dat Rikkert informant werd was misschien niet mogelijk doordat hij geld nodig had, chantabel was, labiel en mensen wilde verlinken.

Publiekelijk bekend maken dat er iemand is benaderd, hem of haar precies te vragen wat er is gebeurd en dit bekend maken, kan helpen om hem of haar van gedachten te doen veranderen. Wat er nu is gebeurd is dat iedereen het best vond dat hij met de politie praatte in de hoop waarschijnlijk dat het niet over hen zou gaan. Dat relatieve buitenstaanders het uiteindelijk aan de grote klok hingen is veelzeggend. Niemand wilde dat het naar buiten kwam. Een gemiste kans om solidariteit te tonen met medeactivisten die je misschien niet mag en waar je het politiek niet mee eens bent, maar die wel aan jou kant staan niet aan de kant van de repressie.

Noot voor een veilige en gezonde actiebeweging:

Voor een veilige actiebeweging is het van belang om bij benaderingen dit altijd meteen te melden aan je medeactivisten en het breder bekend te maken. Geruchten en verhalen over mensen die met de politie zouden praten of hebben gesproken moeten meteen worden uitgezocht en breed gemeld. Spreek mensen aan waarvan het vermoeden bestaat dat zij informant zijn. Je hoeft mensen niet meteen te beschuldigen, sommige mensen denken dat het onschuldig is, denken dat ze de politie te slim af zijn, maar blijken toch geïntimideerd. Melden, praten, onderzoek en publicatie zijn van belang om paranoia te voorkomen en de scene veilig en gezond te houden.

Noot over als je benaderd bent:

Ben je benaderd door politie of inlichtingendiensten of heb je gehoord van iemand die is benaderd, vertel dit aan je mededemonstranten en actievoerders, hou het niet geheim. Maak indien mogelijk geluidsopnames en foto's/films. Schrijf zo gedetailleerd mogelijk je verhaal op. Details van de persoon die je heeft benaderd zijn van groot belang. Dit helpt bij toekomstige identificatie. Praat erover, want de impact kan groot zijn. Stuur je verhaal rond (publiceer het) zodat andere actievoerders/demonstranten die je niet kent ook gewaarschuwd worden. De overheid wil jou en je medeactivisten intimideren, laat dat niet gebeuren.

Verantwoording:

Waarom wordt de naam van informant Rikkert den Braber volledig weergegeven in dit artikel. Buro Jansen & Janssen is in het algemeen terughoudend met het weergeven van namen van informanten. Meestal gaat het bij informanten om chantabele labiele en onzekere personen. In dit geval wordt de naam van Rikkert wel gegeven omdat hij blijft liegen over wat er nu precies is gebeurd en over wie en wat hij met de politie heeft gesproken.

Eerst ontkende hij dat hij iets verteld heeft: "i never did or said anything to hurt this community/this scene and our loved ones." Hij zou wel iets gezegd hebben over "bad people. Who were doing bad things." Het bleef onduidelijk wat hij bedoelde met 'slechte mensen.' Vervolgens gaf hij aan over de bewoners van Vrij Parkeren Leiden te hebben gesproken met de politie. Hij krabbelde later terug en zei dat het slechts om een persoon ging waarover hij verklaard zou hebben. Bij verder navragen ging het om drie personen, zouden het ook meer kunnen zijn.

Hij weigert details te geven over wat hij nu precies heeft verteld ook over zijn verdiensten en zijn runners. Hij wil het graag achter zich laten, is niet geïnteresseerd in de schade die hij de scene en mensen heeft aangedaan.

Dit past misschien bij zijn antisociale persoonlijkheidsstoornis, maar is geen excuus. Rikkert den Braber is een informant, pas op want je weet niet of hij nog steeds met de politie praat.

Dit onderzoek duurde nogal lang omdat medeactivisten eigenlijk niets wilden vertellen over Rikkert. Hoewel er een onderzoek zou zijn gedaan naar de informantenrol van Rikkert is daarover niets naar boven gekomen. Gaandeweg zijn wel alle mensen in de Leidse scene gewaarschuwd.

Buro Jansen & Janssen heeft met allerlei mensen gesproken die hem persoonlijk kenden, heeft social media en web-onderzoek gedaan, media berichten verzameld en onderzoek gedaan naar de persoon Rikkert den Braber.

Disclaimer: Mocht u vinden dat u op een of andere reden herkenbaar bent in de stukken, kunt u contact opnemen met Buro Jansen & Janssen. Wij zullen uw vraag dan serieus onderzoeken. De stukken zijn in principe volledig geanonimiseerd.

[Politie betaalt informant in geld, drugs en etentjes om zijn medeactievoerders erbij te lappen \(samenvatting\)](#)

Deel van de gebruikte documenten

[Krakers zijn terug van weggeweest dankzij de wooncrisis Leegstand dat is pas crimineel', 17 maart 2022 Leidsch Dagblad](#)

[Dichtbij Nirvana in voormalig Leids uitvaartcentrum, 29 januari 2023 Leidsch Dagblad](#)

[Punk is terug van nooit dood geweest, 26 april 2023 \(website 3 voor 12\)](#)

[Glijmoshpits, blauwe plekken en halve liter blikken bier, 17 juni 2023 \(website 3 voor 12\)](#)

[Krakers in overleg met Monuta uit uitvaartcentrum Leiden 'Wij bewaakten het pand', 25 juli 2023 Leidsch Dagblad](#)

[Bericht met de politie](#)

[Verklaring 2023](#)

[Verklaring 2024](#)

Andere recente benadering

[Vreedzame demonstrant lastiggevalen en benaderd om als snitch te werken voor de politie \(april 2025\)](#)

[Politieagent Murad benadert activist op weg naar zijn werk om hem te rekruteren als spion: "Je wordt onze ogen en oren" \(mei 2025\)](#)

Benaderingen in het verleden

[Observant #80 / juli 2022 Benaderingen omdat protesteren een terroristische handeling is](#)

[Observant #74 / januari 2020 STASI NL – Benaderingen in 2019](#)

Politierepressie tegen activisten

[Observant#78 2021](#) De burger is staatsgevaarlijk

[Observant#66 2015](#) Terroriseren politiek protest

Informanten/Infiltranten

[Bram B., informant in Vonk \(samenvatting\)](#) 2012

[RID bespioneerde kritische jongerengroep](#) 2012

[Paul IJsbrand Kraaijer, van buttonboy tot spion](#) 2012

[De Psyche van een Mol, Paul Kraaijer \(onderzoek\)](#) 2012

[Kraaijer, de AIVD en de Telegraaf](#) 2011

Terug naar inhoudsopgave

Politieagent Murad benadert activist op weg naar zijn werk om hem te rekruteren als spion: "Je wordt onze ogen en oren"

In april is er een activist, iemand die actief is in de Palestina beweging, aangesproken door een politieman die hem opwachtte op het treinstation in Heerenveen, waar hij die maandagochtend aankwam om naar zijn werk te gaan. De agent Murad liep met Douwe mee naar zijn werk, maar identificeerde zich pas halverwege de tocht en het gesprek. Zeer intimiderend. Activisten worden zelfs op weg naar hun werk opgewacht door de geheime politie.

"Hey, ben jij niet een Palestina-activist? Zijn jullie nog actief," zei de man die demonstrant Douwe op weg naar zijn werk op maandag 14 april 2025 aansprak. Douwe was net met de trein aangekomen op Heerenveen CS en wilde naar zijn werk wandelen. Het is de trein die hij meerdere keren per week neemt om naar Heerenveen te gaan. Had de man informatie over hem ingewonnen en wist hij dat hij met die trein aankwam of was het een willekeurige voorbijganger?

De man, een Arabische Nederlander van rond de 30, stelde zich voor als Murad (spelde zijn naam niet dus zou ook Murat of Mourad kunnen zijn) en leek geïnteresseerd in het activisme van Douwe. Hij gaf de indruk dat hij Douwe eerder had gezien wat misschien klopte want Douwe was op de televisie geweest. Hij zei dat hij Douwe's inzet heel goed vond, vooral als iemand die niet moslim is. Douwe, gewend om met de media te praten zoals op een demonstratie op 5 april 2025, dacht in eerste instantie dat de man echt geïnteresseerd was in de actiegroep 'Friesland for Palestine'.

Wie verwacht er ook om op maandagochtend op weg naar je werk benaderd te worden door de overheid om informant te worden. Douwe vertelde Murad daarom dat ze heel actief zijn als groep en zelfs die avond een vergadering hebben alsof hij hem wilde uitnodigen. Douwe was al wat laat en stelde voor dat Murad een stukje mee kon lopen naar zijn werk. Murad leek namelijk alle tijd te hebben en een oprecht gesprek aan te willen gaan met hem.

Douwe vertelt later dat voor hem als organisator leuk is om mensen tegen te komen die het met zijn zaak eens zijn en misschien wel aan een actie willen meedoen. Je verwacht niet meteen dat het een agent is. Als ze richting zijn werk lopen, geeft Murad echter te veel complimentjes. Zo benadrukt hij steeds dat het goed is dat Douwe als niet-moslim opkomt voor Palestina.

Ook lijkt Murad antisemitische uitspraken van Douwe te willen ontlokken door te suggereren dat Douwe "het goed ziet en hij hoopt dat meer Joden het ook zo gaan zien" (uitspraak van politieagent Murad). Later zegt Douwe dat de politieagent die zich nog niet had geïdentificeerd en waarschijnlijk probeerde te peilen of Douwe daar iets antisemitisch op zou zeggen. In het gesprek had Douwe er echter op gewezen dat juist veel Joodse Nederlanders pro-Palestijns zijn en hij zich meer zorgen maakt om de Christenen, met name Christenen voor Israël.

Het lijkt er steeds meer op dat de man niet geïnteresseerd is om deel te nemen aan de acties van 'Friesland for Palestine' maar Douwe iets wil verkopen. Douwe kon er niet de vinger op leggen wat hij nou van hem wilde totdat Murad zijn politiepas liet zien. Dat was halverwege de wandeling als Murad plotseling zijn politiebade met blauwe en rode strepen tevoorschijn haalt en zich als politieagent identificeert. En meteen gaat het gesprek over Douwe als informant. Het zou immers 'vaak misgaan' tijdens demonstraties, dus wellicht zou D. informatie aan hem kunnen doorvertellen en zijn "ogen en oren zijn."

Douwe schrikt en moest snel bedenken hoe hij zou reageren: Meer informatie vergaren over de plannen van de politie of weglopen? Murad liep ondertussen nog steeds mee met Douwe naar zijn werk, een wandeling van ongeveer 20 minuten. Ze hadden flink doorgestapt en alsof er niets aan de hand was zegt Murad plots: "Oh je werkt hier, toch?" De agent wijst naar Douwe's werkplek alsof hij er al op bezoek was geweest.

Douwe was eigenlijk allang klaar met het gesprek, de agent en de geveinsde interesse, maar hoe kom je van een stalker af. Murad, ongeveer 1 meter 75, korte baard, alledaags gekleed, casual, onopvallend, bleef echter aanhouden. "Zullen we het er anders later nog even over hebben? Bijvoorbeeld in je pauze?" Murad had alle tijd, demonstranten zijn namelijk zeer gevaarlijk en de overheid heeft meer tijd om informanten te werven dan om criminaliteit aan te pakken.

Later herinnert Douwe zich niet alleen het baardje, de lengte en de kleding van Murad de agent, maar ook een opvallend detail. "Het viel me op dat hij een soort glanzend metalen randje om zijn tanden had. Leek me eerder cosmetisch dan een beugel maar moeilijk te zeggen. Alleen aan de snijkant, niet om de hele tand, en relatief subtiel," beschrijft Douwe de agent.

Of de agent getriggerd was door de vergadering die avond en daarom meteen wilde afspreken is niet duidelijk. Douwe was overvallen, wist niet wat te doen en zeggen dat hij na de vergadering zou kunnen bellen was ook vreemd, hij wilde eigenlijk helemaal niets met de man te maken hebben. Hoe kom je echter uit een situatie die op een val lijkt.

De agent leek zelfs bereid om regelmatig met Douwe af te spreken. Als vandaag niet zou kunnen wilde hij weten wanneer Douwe weer in Heerenveen zou zijn. Ik wilde niet vertellen wat mijn werkdagen waren, dus bleef ik vaag. Hij probeerde het nog een keer door te zeggen: "Als ik weet welke dagen je hier bent kunnen we een keer afspreken." Douwe wilde van de politiestalker af en zei: "Ja, dat is goed."

Douwe begon bij zinnen te komen, hij moest ook aan het werk en zei: "Ik heb eigenlijk de hele dag geen tijd, ik spreek je later wel." Douwe gaf nog wel zijn telefoonnummer eigenlijk omdat hij dat al eerder bij protesten voor Palestina aan de politie had gegeven omdat hij politiewoordvoerder was. Zo had hij in december 2024 nog aan een politieagent die zich voorstelde als Henk Tromp zijn nummer gegeven bij een flyeractie tegen minister van Defensie Ruben Brekelmans.

Murad belde Douwe meteen van zijn eigen nummer zodat hij ook het nummer van de agent had. Het nummer waar Murad mee belde was +31 6 13277416. Toen de agent zijn telefoon ontgrendelde om Douwe te bellen stond er nog een nummer van "Henk" open. "Ik nam aan dat hij met iemand die 'Henk' heet had gebeld toen hij mij opwachtte op het station," geeft Douwe later aan. Of dat Henk Tromp was is niet bekend. Later die ochtend kreeg Douwe nog een WhatsApp bericht van een ander nummer waarin Murad zei dat Douwe hem op dat nummer (+31 6 45950579 nummer van WhatsApp) kon bereiken.

"Niet vertellen dat we hebben gepraat. Dat is in het belang van onze veiligheid en de jouwe," zei Murad de politieagent aan het eind van het gesprek nog samenzweerderig. "Hij bedoelde dat andere activisten het niet op prijs stellen als ik met de politie zou werken," zegt Douwe later. Hij voegde eraan toe dat ze me "nooit zouden uitsturen om iets te doen." Wat dat betekende werd niet duidelijk. Zijn privacy en anonimiteit waren wel gegarandeerd, hoewel de agent Douwe wel op weg naar zijn werk had staan opwachten. Hij zou in de politiesystemen voor vijf jaar een nummer zijn en niet met zijn naam, alsof dat geruststellend was na alle inbreuk op zijn privacy.

Diezelfde avond kreeg Douwe meerdere telefoontjes van het laatste nummer van politiestalker Murad. De volgende ochtend opnieuw. Hierna heeft hij het nummer geblokkeerd. Hij wil geen enkele medewerking verlenen aan de politie. Douwe wil geen informant zijn of op welke wijze dan ook hulpverlenen aan de politie. Als hij het over kon doen had hij de agent gelijk om identificatie gevraagd en gezegd: "Sorry, ik praat niet met de politie."

Douwe zegt later dat hij in shock was. Het was maandagochtend en je bent op weg naar je werk en verwacht niet dat de politie je dan wilt werven. Hij voelde zich niet geïntimideerd vooral omdat de agent zo gemaakt vriendelijk deed. Misschien was hij zelf ook eerder tegen agenten te vriendelijk geweest en wilden ze hem nu rekruteren als informant. Murad wilde Douwe op zijn gemak stellen zodat ik informatie zou geven, maar ondertussen loog de agent keihard. Douwe was nerveus omdat in zo'n situatie elk woord potentieel gevaarlijk is. "Ik wist niet wat hij al wist en waar hij mee bezig was."

Oproep: Ben je benaderd door politie of inlichtingendiensten vertel dit aan je mededemonstranten en actievoerders, hou het niet geheim. Maak indien mogelijk geluidsopnames en foto's/films. Schrijf zo gedetailleerd mogelijk je verhaal op. Details van de persoon die je heeft benaderd zijn van groot belang. Dit helpt bij toekomstige identificatie. Praat erover, want de impact kan groot zijn. Stuur je verhaal rond (publiceer het) zodat andere actievoerders/demonstranten die je niet kent ook gewaarschuwd worden. De overheid wil jou en je medeactivisten intimideren, laat dat niet gebeuren.

Andere recente benadering

[Vreedzame demonstrant lastiggevalen en benaderd om als snitch te werken voor de politie](#) (ook april 2025)

Benaderingen in het verleden

[Observant #80 / juli 2022 Benaderingen omdat protesteren een terroristische handeling is](#)

[Observant #74 / januari 2020 STASI NL – Benaderingen in 2019](#)

Andere grote top 10 jaar geleden zelfde repressie

Nuclear Security Summit (NSS) op 24 en 25 maart 2014 in Den Haag

[Wijkagent: Gaat u soms naar de NSS-top?](#)

[Overheid ontmoedigde het protest rondom NSS-top](#)

[Observant#66 2015](#) Terroriseren politiek protest

[Observant#78 2021](#) De burger is staatsgevaarlijk

Terug naar inhoudsopgave

Vreedzame demonstrant lastiggefallen en benaderd om als snitch te werken voor de politie

Vreedzame Palestina demonstrant in Amsterdam met enige regelmaat lastiggefallen door de politie voor het zwaaien met vlaggen op bruggen is ook benaderd om voor hen te werken als informant. Ron raakte in een twijfel achtbaan. 'Inge' was aardig en begripvol, luisterde en leek oprecht geïnteresseerd. Maar vergis je niet. Dit is haar werk, mensen benaderen, informatie inwinnen over activisten en demonstranten. Zij wil dat Ron mededemonstranten verklikt. Ron besloot het juiste, niet praten met de politie.

Al sinds juli 2024 sta ik met meerdere mensen op woensdagmiddagen te vlaggen met Palestijnse vlaggen op de bruggen over de Nieuwe Leeuwarderweg (S116) in Amsterdam. We verzamelen op de brug bij het Kraaienplein en waaieren bij genoeg opkomst uit over vier andere bruggen, vanaf de IJtunnel (centrum Amsterdam) tot de ring rond de stad.

We demonstreren om aandacht te vragen voor de situatie in Palestina. Aanleiding was het excesieve aanhoudende geweld, (zeg maar gerust de genocide) van Israël. Het vlaggen initiatief is in de zomer van 2024 opgezet door Paul. Sinds januari van dit jaar ben ik degene die de demonstraties in Amsterdam Noord aanmeldt bij de gemeente Amsterdam, de vlaggen meeneemt en de banners etc. ophangt.

Met enige regelmaat komt politie in uniform en die gaat dan, ondanks dat de demonstraties zijn aangemeld, vragen waarom wij daar staan, hoe lang wij daar al staan en hoe lang we nog blijven staan. En natuurlijk willen ze onze identiteitspapieren zien.

Zo werd ik in februari 2024 staande gehouden door twee vrouwelijke agenten die om mijn ID-bewijs vroegen.

Politie in burger checkte het vlees?

Op woensdag 5 maart 2025 werd ik aangesproken door een witte meneer van ongeveer 40 jaar. Blauwe ogen, licht grijs haar en een pet. Hij zei dat hij uit Alkmaar kwam om deel te nemen. Het leek in eerste instantie een sympathisant. Ik vertelde dat ik al sinds juli 2024 op woensdagen vreedzaam protesteer. Hij stelde allerlei vragen maar gek genoeg niet de vragen die geïnteresseerden normaal stellen.

Zo vroeg hij of ik ook op andere plekken demonstreerde. Ik vertelde dat ik zelf in Purmerend woon en daar ook op bruggen sta en dat ik zelfs een keer naar Alkmaar ben geweest omdat demonstranten daar onterecht weggestuurd waren. Wij kwamen daar de groep in Alkmaar ondersteunen om te laten zien dat wegsturen averechts werkt.

Nadat de man vertrokken was, zonder trouwens contact gegevens achter te laten, dacht ik dat hij een 'stille', politieagent in burger, was. Wat er vervolgens gebeurde bevestigde die gedachte. Want een week later werd ik net na 15:30 uur, net nadat ik de grote Palestijnse vlag aan de brug had opgehangen, en begon met het zwaaien van mijn bamboestok met Palestina vlag, aangesproken door een leuke dame. Andere activisten waren nog niet aangekomen, ik was alleen.

'Inge' benadert Ron

Ze zag er erg goed uit, blond, mooi opgemaakt gezicht, een vriendelijk voorkomen, vlotte babbel met een Amsterdams dialect. Ik heb later gezegd dat ze me aan Anita Witzier deed denken, maar dan jonger en met langer haar. Ik zou haar schatten tussen de 30 en 35 jaar oud. Ze identificeerde zich als politieambtenaar, hoewel ze geen identiteitsbewijs liet zien en zei dat ze 'Inge' heette.

Ze wilde praten en vertelde dat de politie in verband met de aankomende NAVO-top in Den Haag op zoek is naar mensen zoals mij. 'Inge': "Iemand met idealen en die daarvoor op wilt komen door te demonstreren voor of tegen dingen waar ze vanuit hun eigen idealen en gedachtengoed voor staan." 'Inge' zei dat de politie van mij graag wilde leren hoe ze het beste om zouden kunnen gaan met mensen zoals demonstranten.

Ik vroeg haar hoe ze aan mijn identiteit was gekomen. Ze gebruikte toen een woord wat duidelijk politiejargon was, toen ik haar vroeg wat dat woord betekende legde ze uit dat ze mijn naam wist doordat ik eerder mijn identiteitspapieren had getoond aan politieagenten in uniform.

'Inge' is een luisterend oor en veinst belangstelling

In het gesprek dat volgde vertelde ik haar het een en ander over hoe ik erin sta qua demonstreren. Ik vertelde over geweldloos demonstreren, stickers plakken en het demonstratierecht. Ook zei ik dat ik wel een idee heb om Israëlische busmaatschappij EBS (Egged Bus Systems) uit Zaanstreek Waterland weg te krijgen namelijk zorgen dat mensen niet meer met een EBS-bus reizen. Ze zei dat ze dat erg interessant vindt en nu helemaal graag met mij verder wilde praten. Ze vertelde mij dat ik geanonimiseerd kon worden en dat het niet de bedoeling was om anderen te vertellen dat ik met de politie zou gaan praten.

Ik gaf aan dat ze me overviel met de vragen en het aanbod en dat ik daar toch op zijn minst met iemand wilde overleggen en dat ik de nodige bedenktijd nodig had. Ze stelde zich heel begripvol op. "Natuurlijk moet je dit even overleggen met je vrouw," zei 'Inge'. Ik heb ook nog aangegeven dat ik sowieso niet bereid was om over andere dingen of mensen te praten dan mijzelf.

Ze stelde voor dat ze mij een telefoonnummer zou geven waarop ik haar kon bereiken. Ik kreeg van haar een 020 nummer (020-3588072) en vertelde mij dat ik haar direct aan de telefoon zou krijgen als ik dat nummer zou bellen. Toen ze weg liep zag ik dat ze een driekwart lange groengrijze jas droeg en

een rugzak met ongeveer dezelfde kleur. Verder droeg ze stevige wandelschoenen of sneakers.

Benadering is een vorm van intimidatie

Die avond vertelde ik mijn vriendin over wat er op de brug gebeurd was. Daarna heb ik het even laten rusten en ben een film gaan kijken ofzo. Die nacht werd ik midden in de nacht wakker en ging direct aan. Ik begon allerlei informatie op te zoeken over informanten bij de politie en andere geheime diensten van de overheid.

Zo kwam ik onder andere op de website van Buro Jansen & Janssen terecht (burojansen.nl) waar zeer interessante informatie te vinden was. Met die informatie begon ik een lijst op te stellen met heel wat vragen die ik wilde stellen voor ik definitief ja of nee zou zeggen op het aanbod van de politie. De volgende ochtend heb ik 'Inge' gebeld en gaf aan dat ik een lijst opgesteld had met vragen die ik wilde stellen, ze gaf aan die niet over de telefoon te willen beantwoorden en dat we een fysieke afspraak konden maken en ik mijn vragen dan kon stellen.

Ze gaf aan dat de afspraak op een politiebureau plaats kon vinden. Ik gaf aan dat ik dat liever niet wilde en dat ik liever een openbare plek had. Toen spraken we af dat we elkaar op dinsdag 18 maart om 12 uur zouden ontmoeten, ze zou mij de exacte locatie op de maandag ervoor door geven. Die avond ben ik ook nog gaan praten met iemand die niet politiek bewust is niet stemt en zelfs niet eens naar het journaal of iets dergelijks kijkt of nieuws leest, voor een onafhankelijk advies.

Is de politie te vertrouwen?

De dagen daarna ben ik flink door blijven lezen en kreeg ik steeds meer twijfels of ik dit wel moest doen. Het viel mij vooral zwaar dat ik het geheim moest houden voor mijn mededemonstranten,

ook vertrouwde ik de reden die 'Inge' mij had aangegeven om met mij te willen praten niet. De politie heeft immers veel ervaring met de omgang met activisten bij allerlei evenementen.

Waarom zouden ze mij daarvoor nodig hebben? Ook was ik bang dat ze onze leuke groep op de bruggen uit elkaar wilden spelen door mede activisten te laten weten dat ik met de politie of de inlichtingendienst sprak. Ook ben ik eigenlijk helemaal niet bereid om de huidige regering waar zij toch een verlengstuk van was überhaupt ergens mee van dienst te zijn.

Aan de andere kant vond ik het wel erg interessant en spannend, en ik had ook het idee dat ik veel zou opsteken over de werkwijze van de politie. Ik had het idee dat ik daarmee nog beter kon gaan protesteren tegen het randje van de wet aan.

Informanten voorkomen geen aanslagen

Daarnaast kon ik mij voorstellen dat ze misschien wisten over een geplande aanslag of iets anders tijdens de NAVO-top en kon me zo voorstellen dat de politie soms nou eenmaal mensen nodig heeft om meer informatie te krijgen. Informanten kunnen soms nou eenmaal gebruikt zijn om een aanslag of iets dergelijks te voorkomen wat ik altijd erg knap vind. En natuurlijk ben je dan bereid om daar mee te helpen. En is het logisch dat de politie daar niet meteen helemaal eerlijk over is. Je gaat eigenlijk sowieso de gekste dingen denken. Ten minste, ik wel.

Noot van de redactie: De veronderstelling dat met informanten aanslagen zouden zijn voorkomen is nooit bevestigd. Binnen de Hofstad groep waren zeker informanten/infiltranten actief die werkten voor de overheid, toch is Theo van Gogh vermoord. Andere voorbeelden laten zien dat informanten/infiltranten zelf een aanslag plegen al dan niet omdat ze door de politie en inlichtingendiensten daartoe zijn aangezet.

Omdat ik zo bleef twijfelen heb ik maandagochtend contact opgenomen met Buro Jansen en Janssen. Zij vertelden mij dat ze iedereen afraden om op dergelijke verzoeken van de politie en inlichtingendiensten in te gaan. De reden is simpel: Jij staat zwak, je weet niets over de persoon met wie je praat, is 'Inge' wel 'Inge', zij weten alles van jou. Daarnaast ga jij alleen met ze praten en mag je het niet met medeactivisten erover hebben. Zij hebben een inlichtingenapparaat achter zich.

Als ik er wel op in zou gaan zou ik volgens Jansen & Janssen niet alleen naar het gesprek moeten gaan. Als ik echter niet alleen naar het gesprek zou komen, zou 'Inge' het gesprek waarschijnlijk afblazen omdat ze mij alleen wilde hebben.

Ik vroeg nog waarom ik door 'Inge' was uitgekozen? Buro Jansen & Janssen vertelde mij dat veel mensen die benaderd worden in de periferie van de actiebeweging zitten, makkelijk benaderbaar zijn, stellen dat ze geweldloos zijn en daarom beïnvloedbaar om de overheid te helpen om vermeende 'rotte appels' uit de beweging te halen, mogelijk chantabel zijn om een of andere reden en andere kenmerken.

Iedereen is chantabel en onder druk te zetten

Nadat ik mijn vragenlijst had doorgenomen met Jansen & Janssen vertelden die mij dat ik toch geen antwoorden zou gaan krijgen op die vragen. Toen ik aangaf juist te willen leren van hun werkwijze en niet bang te zijn omdat ik niet chantabel denk te zijn, gaven zij aan dat hoewel ik denk dat ik niet makkelijk onder druk te zetten ben, ik misschien wel allerlei dingen over anderen zou kunnen zeggen.

Alleen over mijzelf praten klinkt misschien als een goed voornemen, maar onschuldige verkeerde opmerkingen zijn zo geplaatst. Bijvoorbeeld bij het zien van een foto een opmerking maken of iets zeggen over een jas of schoenen van iemand.

Omdat ik zo twijfelde en in mijn leven heb geleerd dat als je ergens aan twijfelt je het beter niet kunt doen, heb ik, toen ik 's middags gebeld werd door 'Inge' gezegd dat ik af zag van het gesprek. Toen ze me vroeg naar een reden heb ik aangegeven dat ik dat liever in het midden wilde laten.

Professionele intrigant

Ze reageerde zeer begripvol en vriendelijk, ze zei dat ze het helemaal snapte en wenste me succes met alles waar ik voor stond. Ze was zo begripvol en aardig dat ik direct toch weer een heel klein beetje twijfels kreeg of ik wel de goede beslissing genomen had.

Noot van de redactie: Die laatste twijfel maakt duidelijk hoe getraind 'Inge' is om haar slachtoffer het gevoel te geven dat hij of zij misschien niet de goede beslissing heeft genomen, maar niet praten is altijd de goede beslissing. Als informant of infiltrant wordt je gemangeld door het systeem. Je denkt in control te zijn, maar bent dat niet en je weet niets en komt niets te weten.

Ron

Oproep: Ben je benaderd door politie of inlichtingendiensten vertel dit aan je mededemonstranten en actievoerders, hou het niet geheim. Maak indien mogelijk geluidsopnames en foto's/films. Schrijf zo gedetailleerd mogelijk je verhaal op. Praat erover, want de impact kan groot zijn. Stuur je verhaal rond (publiceer het) zodat andere actievoerders/demonstranten die je niet kent ook gewaarschuwd worden. De overheid wil jou en je medeactivisten intimideren, laat dat niet gebeuren.

Informanten in de knel

[Is de Kerstmarkt aanslag in Berlijn uitgelokt door de Duitse overheid? Over Anis Amri, VP-01, vervalsende agenten en een overheid die iets te verdoezelen heeft.](#)

[Aanslag in Madrid politiek spel? Infiltranten spelen belangrijke rol in treinaanslag \(2006\)](#)

[Terrorisme in dienst van de grootmachten](#) (2005) over aanslagen in Frankrijk door de overheid

[Observant #74 2020 STASI NL – Benaderingen in 2019](#)

Andere grote top 10 jaar geleden zelfde repressie

Nuclear Security Summit (NSS) op 24 en 25 maart 2014 in Den Haag

[Wijkagent: Gaat u soms naar de NSS-top?](#)

[Overheid ontmoedigde het protest rondom NSS-top](#)

[Observant#66 2015](#) Terroriseren politiek protest

[Observant#78 2021](#) De burger is staatsgevaarlijk

Terug naar inhoudsopgave

Preventief virtueel staande houden creëert een enkelbanden samenleving waarbij slechts 'Befehl ist Befehl' geldt als motto.

Dissent moet niet alleen mogelijk zijn, maar is ook noodzakelijk voor een vitale samenleving, de overheid moet tegen een stootje kunnen.

Met de verdergaande poging van de overheid om de politie toegang te geven tot chatgroepen waar mensen hun politieke mening delen ontstaat een 'Gedanken Polizei' die sterk lijkt op de evenknieën in Rusland en China. En wetgeving zorgt alleen maar voor het verder oprekken van die mogelijkheden die door de politie al langere tijd worden ingezet en door rechters gehonoreerd. Openbare ordehandhaving is dusdanig laagdrempelig dat de vrijheid van meningsuiting en het recht op openbare manifestaties in het geding is. Vaak worden demonstraties door overheden en politie namelijk al snel tot een probleem voor de openbare orde gebombardeerd en niet als een grondwettelijk recht, dat misschien voor overheden even vervelend is, maar voor een veerkrachtige democratie uiterst noodzakelijk.

Er moet dus worden gesproken over preventief virtueel staande houden. Daar is namelijk sprake van als een agent opduikt in een appgroep waar mensen discussiëren over een politieke actie. Hoewel de agent in kwestie zich misschien niet kenbaar maakt als politiefunctionaris wordt wel alles geregistreerd.

Dit is hetzelfde als mensen preventief staande houden door een infiltrant naar een kroeg in Breda te sturen. Gegevens worden genoteerd, identiteiten gecheckt. Of het fysiek staande houden van een al dan niet gekleurd persoon door een agent. Een min of meer beeld van de 'verdachte' wordt samengesteld. Het gaat namelijk om een verdachte omdat de persoon al geobserveerd wordt en daarmee verdacht is van een mogelijk strafbaar feit in de toekomst.

Eind jaren vijftig tot begin jaren zeventig was bij de FBI (Federal Bureau of Investigation) in de Verenigde Staten het Counter Intelligence Program (COINTELPRO) actief. Een programma gericht tegen een breed scala aan maatschappelijke organisaties waarbij de FBI allerlei middelen inzetten zoals surveillance, infiltratie, in diskrediet brengen van bepaalde personen en het verstoren van het werk van de targeted organisaties. Met de toegang van de politie tot app en chatgroepen wordt een instrument toegevoegd aan het scala van middelen dat de politie al heeft om politieke groepen aan te pakken. Een COINTELPRO-schandaal ligt op de loer net zoals Het provo schandaal dat misschien niet als zodanig wordt erkend in de Nederlandse politiek en opsporings- en inlichtingenwereld, maar wel schadelijk voor de samenleving.

Kinderporno en legalisatie van bestaande praktijk

Bij de introductie van toekomstige wetgeving om de politie meer toegang te geven tot app- en chatgroepen valt het op dat kinderporno nu even niet als argument door de politiek werd gebruikt. Die tijd lijkt voorbij. De bestrijding van kinderporno Pavlov reactie bij elke verdergaande surveillance maatregel wordt blijkbaar langzaam vervangen door hooliganrellen statement of het openbare ordehandhaving argument met al dan niet een antisemitisch/discriminatoire tintje.

Naast het verdwijnen van kinderporno argument is de opkomst van het legaliseren van de bestaande praktijk een nieuwe ontwikkeling bij politiewetgeving. Dit was in het algemeen voorbehouden aan inlichtingendiensten. Die bespioneerden al decennialang burgers en legden persoonsdossiers aan, maar op een gegeven moment moest het blijkbaar toch legaal worden vastgelegd terwijl tandeloze toezichtclubs en goedkeurende rechters er nooit daadwerkelijk een stokje voor staken.

telegramgroepen

De voorspelbare ophef rond de Ajax Maccabi Tel Aviv rellen was het startpunt van het wetgevingstraject. Wel opmerkelijk was het feit dat een 'Buurthuis 2' WhatsAppgroep de leiders van de coalitiepartijen VVD, BBB en PVV de VVD-minister ertoe brachten om appgroepen van concurrent Telegram onder vuur te nemen. Dilan Yeşilgöz-Zegerius, voorzitter van de VVD Tweede Kamerfractie, beet een week na de supportersrellen op 13 november 2024 de spits af met een motie om "de politie uiterlijk begin volgend jaar meer mogelijkheden te bieden undercover mee te kijken in (besloten) telegramgroepen." Snelheid was natuurlijk geboden ook bij het formuleren van het voorstel trouwens. Telegram met een kleine letter, zoals bij de ouderwetse telegrammen, terwijl in de tekst wel wordt verwezen naar het bedrijf Telegram.

Als voormalig baas van de politie (minister van Justitie en Veiligheid) zou je verwachten dat mw. Yeşilgöz contacten in die opsporingsdiensten zou hebben die haar erop zouden wijzen dat de appgroepen WhatsAppgroepen van Meta zijn en niet van Telegram en dat telegramgroepen toch iets anders zijn dan de Telegramgroepen van de chatdienst. Parlementariërs hebben het echter super druk en details daar gaat het bij wetgeving allang niet meer over.

Daarnaast moest Telegram natuurlijk ook een keer aangepakt worden na de arrestatie door de Franse autoriteiten van de directeur van het bedrijf Pavel Durov drie maanden eerder op 24 augustus 2024 in Parijs. Nederland kan niet achterblijven. De VVD wilde twee vliegen in een klap slaan.

Publiek, open, besloten

Yeşilgöz, van der Plas en Wilders stellen dat “Telegram niet of nauwelijks toezicht houdt en/of ingrijpt op deze en andere strafbare uitingen” en dat “de politie momenteel slechts beperkte mogelijkheden heeft om undercover mee te kijken in besloten telegramgroepen.” VVD-minister van Weel brandt zijn vingers niet aan het telegram verhaal en stelt op 13 december 2024 dat “met prioriteit parallel gewerkt wordt aan de mogelijkheid om in het kader van de openbare-ordehandhaving de politie ook toegang tot besloten app- en chatgroepen te geven.”

Doortastend optreden van de bestuurders van dit land. Het voorstel gaat maar meteen over zowel “publiek beschikbare bronnen” als “open chatgroepen” en natuurlijk de door de fractieleiders genoemde “besloten groepen met een effectief deurbeleid.” Wat effectief deurbeleid is wordt niet gedefinieerd en of individuele communicatie al dan niet onder het voorstel valt is niet volledig duidelijk. Per slot van rekening zijn twee mensen al een groep dus waar de ‘prying eyes’ van de politie stoppen is niet duidelijk. Want voor de duidelijkheid de motie en het wetsvoorstel gaan over de politie niet over de inlichtingendiensten.

WWM Telegramgroep

Spionage of het milder klinkende surveillance om de openbare orde te handhaven klinkt toch erg vergezocht. Hoe ziet dat online strafbaar handelen bij openbare-ordehandhaving in chatgroepen er eigenlijk uit? Bij handel in illegaal vuurwerk is dat namelijk erg duidelijk.

Zo infiltreerde volgens stadsdeelvoorzitter van Amsterdam Nieuw-West Emre Ünver de politie in Telegramgroepen om de handel in vuurwerk in beeld te krijgen en om via nepaankopen het vuurwerk in beslag te nemen en de daders te pakken. Het zou gaan om cobra's en zelfgemaakte explosieven die onder de WWM, Wet wapens en munitie, vallen. Alleen het aanbieden van illegaal vuurwerk is in sommige gevallen niet voldoende voor vervolging als de fysieke waar niet aangetoond kan worden. Vandaar de pseudo deals.

Doel en middel sluiten op elkaar aan. Misschien zijn nepaankopen een twijfelachtig politiemiddel omdat in sommige gevallen sprake kan zijn van entrapment, maar het gaat duidelijk om strafbare feiten. Bij het constant monitoren van voetbalsupporters door bijvoorbeeld het CIV (Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme) is er al sprake van een hellend vlak. Het kan zijn dat er altijd rellen zijn tussen Feijenoord en FC Utrecht hooligans of FC Eindhoven en Helmond Sport supporters, maar is het strafrecht niet gebaseerd op onschuld tenzij het tegendeel is bewezen of is het motto allang veranderd in voorkomen is beter dan genezen, preventief virtueel staande houden dus. Daarmee worden echter wel fundamentele rechten van ook voetbalsupporters gebroken.

Hooligan Sensing

Bij de demonstraties tijdens de corona periode werd dat ook duidelijk. Voetbalsupporters worden preventief in de gaten gehouden, aan de kant gezet en gecontroleerd via het zo liefelijk klinkende 'Sensing' alsof het om balseming van de geest gaat. Op 4 juli 2020 meldt de politie: "Op tankstations in de omgeving van Utrecht worden auto's van potentiële verdachten aan de kant gezet. Via ANPR en kentekenlijsten zijn deze demonstranten opgespoord." Zie hier het woord 'verdachten' dat al wordt gebezigd terwijl er nog niets is gebeurd en de personen nog niet eens ter plaatse zijn of in politietermen bij het plaats delict zijn gearriveerd.

Bij boerenprotesten kregen de supporters opnieuw een VIP behandeling: "Vanuit extreemrechts en voetbalsupporters wordt opgeroepen om naar Assen te komen (bron; Inwinning)."

Nu zullen niet alle hooligans niet alleen ideologische motieven hebben om tegen coronamaatregelen te gaan demonstreren en voor boeren rechten te pleiten, maar om op voorhand de komst van supporters te koppelen aan het verstoren van openbare orde of zware (georganiseerde) criminaliteit en deze mensen meteen maar te frissen gaat wel wat ver. Het toont echter wel aan dat preventief fysiek en digitaal staande houden al staande praktijk is en slechts door het voorstel van VVD-minister van Weel misschien een formeler karakter krijgt. Beter geformuleerd een opgerekt formeler karakter want rechters hebben door hun uitspraken al het Haagse politieke handwerk overbodig verklaard. De politie kan en mag het al van de overheidsjuristen.

Strafbaar feit onnodig

Zo verwijst de rechtbank op 24 december 2024 in het kader van de Maccabi rellen naar een Hoge Raad uitspraak en stelt dat bij online surveilleren "een verdenking van een strafbaar feit niet nodig" is. De Hoge Raad uitspraak van 19 januari 2021 gaat over appverkeer in relatie tot strafbare feiten, namelijk een serie woninginbraken in 2012 in het Haagse stadsdeel Escamp, iets dat lijkt op de Cobra appgroep in Amsterdam Nieuw-West. De rechters stellen dus dat het digitaal staande houden in het kader van de Maccabi rellen gewoon acceptabel was al was er geen sprake van strafbaar handelen. Je weet namelijk nooit bij demonstranten. En zie hier de analogie met de voetbalsupporters. Een goede risicowedstrijd is als een leuke demo, altijd dreigt er gevaar.

Daarbij komt nog dat de politie volgens de rechters volstrekt niet geïnteresseerd zijn in de personen die chatten. Het gaat gewoon om de filosofische kant van het diepgravende chatgesprek. Het is natuurlijk gewoon een leuke chatroom waar de mannen en vrouwen in het blauw aanschuiven om wat mee te kletsen: "Als met de observaties niet een min of meer compleet beeld van bepaalde aspecten van het persoonlijk leven van de betrokkene wordt verkregen, is de inbreuk die met het observeren op de persoonlijke levenssfeer wordt gemaakt, in de regel ... beperkt." Wel opmerkelijk natuurlijk, want wat voor observaties zijn dat dan? Het ging bij de WhatsAppgroep 'Buurthuis 2' om een kleine duizend mensen die voor Palestina zijn en naar alle waarschijnlijkheid tegen Israël. Meestal zegt maar een kleine groep deelnemers wat, heb je in elke klas, de schreeuwers hebben de overhand.

Min of meer identiteit

Daar begint de selectie dus al. Die selectie is daarnaast natuurlijk een bepaald aspect van iemands leven. Zijn bereidheid zijn politieke overtuiging om te zetten in daden, zich uitspreken, de straat opgaan, is ook een kenmerk. Natuurlijk is dat nog geen compleet beeld van dat aspect, maar wanneer is een beeld compleet. En wat is dan 'min of meer' compleet alsof het gewicht van de zuurkool bij de groenteboer wordt vastgesteld. Mag het een onsje meer zijn? De aanwezigheid in een appgroep gaat al redelijk ver, zoals de aanwezigheid in een voetbalsupporters appgroep. En in hoeverre is duidelijk dat de agenten die observeerden niet even het profiel hebben bekeken? Dat doe je toch als je in een chatgroep rondhangt, credentials checken.

En wat als de geobserveerde persoon 'Fatima' al vaker kort is geobserveerd, bijvoorbeeld voor elke demonstratie voor Palestina? De rechters zeggen namelijk dat er slechts 24 uur is 'geobserveerd', "van 09:52 uur op 7 november 2024 tot 11:23 uur op 8 november 2024." Wat is nu 24 uur op een mens te leven? Maar wat als de politie regelmatig heeft meegekeken bij de Whatsappgroep 'Free Palestine' de grootmoeder van 'Buurthuis 2'? Elke keer een beetje dus? Waar leidt dat dan toe? Volgens de rechters niet tot een min of meer compleet beeld, wat dat ook moge zijn. Al heb je dan wel een compleet beeld, misschien nog niet de kleur ondergoed, maar voor de rest een redelijk beeld, een min of meer beeld in de rechterlijke taal te blijven.

Infiltratie wel nee

Als de rechterlijke macht het hierbij had gelaten was het misschien nog acceptabel geweest, maar het hek lijkt van de dam. De ophef is de rechtszaal binnengetreken: "Van infiltratie ... geen sprake is. Er is ... slechts sprake van een beperkte inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van verdachte." Geen infiltratie, beetje inbreuk. "Beetje inbreuk"? Het gaat hier om appgroepen die zijn opgezet in het kader van politiek protest, dat er bij protesten soms geweld plaatsvindt is zeker waar, maar de inzet is het politieke protest. Het gaat toch wel ver als de politie infiltreert in appgroepen waar mensen over politieke acties discussiëren. Dat lijkt op Russische en Chinese praktijken.

Want op politieke politie lijkt het wel steeds meer. Neem het boerenprotest in Wijster. De politie is daarbij binnengedrongen in open en gesloten appgroepen van de demonstranten. Nu zullen de rechters zeggen dat die boeren met hun tractoren de snelweg wilden blokkeren, vuil wilden storten op de Nederlandse wegen en vooral dreigend overkomen met hun landbouwvoertuigen (zie hier de reden voor een schietincident). Zou kunnen allemaal, maar daar was in eerste instantie nog geen sprake van.

Informanten/infiltranten, van een andersoortige infiltratie was ook nog sprake, gaven aan dat de boeren niet de snelweg op gingen. En toch werd er massaal overgegaan tot virtueel staande houden, want je weet maar nooit. De boeren zeiden zelf, ze (de politie) kijken mee!

En die infiltratie verwijst tegelijkertijd naar een ander probleem. In hoeverre is duidelijk dat het altijd gaat om politiefunctionarissen die de chats beoordelen. Bij de blokkade in Wijster maakte de politie ook gebruik van informanten. De activisten wisten allang dat de politie in hun chatgroepen meekeken. Deze informanten, misschien ook infiltranten, schetsten een positief beeld van de activisten, maar wat als dat niet het geval is. Wat als chats niet direct verwijzen naar 'jodenjacht', maar omfloerst zijn, straattaal, computertaal en voor meerderlei uitleg vatbaar. De werkelijkheid is soms complexer dan de virtualiteit en andersom.

Nieuwe provo's nieuwe spionnen

Meer dan vijftig jaar geleden infiltreerde de toenmalig Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) in de provobeweging bijvoorbeeld. Niet alleen vond er een fysieke infiltratie plaats ook al het geschreven materiaal en telefonische communicatie werd verzameld. Uitkomst van die gigantische inbreuk op het persoonlijke en politieke leven van de provomensen was kortgezegd nul. De operatie was een verspilling van publieke gelden ondanks allerlei rellen was er niets aan de hand met de beweging, gewoon een onderdeel van een democratie. Toen speelde de inlichtingendienst een prominente rol.

Die rol is de afgelopen decennia overgenomen door de politie. Telefonie is misschien niet geheel afgeschaft, telegrammen wel, en daarvoor in de plaats is het appen en chatten gekomen. De AIVD, opvolger van de BVD, zal zeker naar de protesten tegen Israël kijken, maar de belangrijkste dienst die nu de hedendaagse provo's, van pro Palestina demonstranten tot boeren, in de gaten houden is de politie. En die verschuiving is fundamenteel.

Daar waar de inlichtingendienst informatie verzamelt over de politieke mening van mensen, ook schadelijk voor de democratie, doet de politie dat nu ook, maar gaat vervolgens ook meteen over tot vervolging.

Het verschil is simpel. Je politieke woede kun je uiten op het internet ook al wordt er meegeluisterd. In principe zal de inlichtingendienst niet in actie komen tenzij de staat in gevaar is. Op straat is die woede losgekoppeld van die politieke mening. Op het moment als er geslagen wordt, kan de politie in actie komen omdat een strafbaar feit is begaan. Het opsporingsdeel is niet gekoppeld aan het inlichtingendeel. Als de politie beide taken gaat vervullen ontstaat er politieke politie. Is er bijvoorbeeld alleen meegekeken naar Free Palestine groepen of ook bij support Israël appgroepen die oproepen voor de moord op Palestijnen of arabieren.

Digitaal etnisch profileren

Want hoe gaat de politie dit openbare ordehandhavingsinstrument hanteren? Net zoals het onmogelijk is de snelheid in elke straat te controleren zal de politie een selectie moeten maken. Meta, het bedrijf achter WhatsApp zegt dat er meer dan een miljard WhatsApp groepen zijn. Volgens Marketingfacts gebruiken 13,4 miljoen Nederlanders WhatsApp. Of dat personen zijn, nicknames of mobiele telefoons is niet duidelijk, maar het aantal geeft de omvang. Marktvizier stelt dat de gemiddelde Whatsapp gebruikers in ongeveer zeven groepen zit. Het aantal groepen zit dan op grofweg 100 miljoen WhatsApp groepen in Nederland.

Elke appgroep hoe apolitiek ook zal het op gezette tijden over politiek onderwerpen gaan net als over het weer, het verkeer, werk en gebeurtenissen. Tevens zullen er onsmakelijke, discriminerende, racistische opmerkingen worden gemaakt. Van de buurtpreventie appgroep, tot de yoga appgroep, de vereniging app of de demo app, woorden als 'jodenjacht' en andere opruiende taal zal zeker gebezigd worden, net als in de kroeg en langs de zijlijn.

Dit is het internet. De politie zal geen 100 miljoen groepen in de gaten houden, maar groepen van voetbalsupporters en groepen van actievoerders en demonstranten. Bij de hooligans zou je digitaal preventief staande houden nog kunnen billijken, hoewel dat eigenlijk al over de grens van het onschuld adagium gaat.

Bij politieke activisten staat niet alleen het onschuld adagium op het spel ook het vrijelijk kunnen uiten van je politieke mening. Met de prying eyes van de politie ontstaat een chilling effect, elk woord wordt gewogen. Is het opruiing? Wanneer is het aanzetten tot geweld? Wat is de interpretatie? De combinatie, een selectie van het aantal groepen op WhatsApp, Facebook, Telegram, LinkedIn, TikTok, Instagram dat wordt bezocht en het feit dat dit vooral mensen zijn die een dissidente mening erop aanhangen (en welke dissidente stem?), leidt tot digitaal etnisch profileren en schaadt een veerkrachtige democratie. Betekent dit dat naast de inlichtingendiensten nu ook de politie ook het internet gaat afstruinen op zoek naar die tegenstemmer?

Een overheid die een statement maakt en gaat doorpakken is levensgevaarlijk

Bij het neuzen in appgroepen bestaat dus de gerede kans dat mensen zich niet meer politiek durven uit te laten. De Wijster boeren zeiden als, de politie kijkt mee dus hou je mond. Dat is gevaarlijker dan het gescheld. Veel mensen zijn namelijk niet in staat coherent te communiceren en de voorbeelden van zowel de politieke bazen, de bredere ambtenarij, wetenschap, de hoge heren uit het bedrijfsleven, BN-ers en andere bekenden op sociale media zijn niet echt verheffend. Dat zijn de voorbeelden van de gewone burger. Wie elke scheet op internet gaat wegen en serieus gaat nemen zal zeventien miljoen enkelbanden moeten gaan afschaffen. Er wordt dus natuurlijk wat geroepen, en veel is onsmakelijk, maar is dat al aantasting van de openbare orde of is het aantasting van grondrechten dat de politie meekijkt en luistert?

En er is ook nog een ander gevaar dat steeds vaker opduikt. De overheid wil daadkracht tonen. Lik op stuk, strafbeschikking, snelrecht, supersnelrecht, maar ook "statement maken" en "doorpakken". Dat laatste is duidelijk geworden uit ongelakte documenten over de Wijster boerenactie. De politie schreef dat de "overheid een statement wilde maken." Dat "Dialoog en De-escaleren al gebeurd is sinds eind vorig jaar. Nu nadruk op Doorpakken!" En tot slot het "Handelingskader: Doorpakken of wegwezen." Dit zal bij de Palestina demonstraties op dezelfde wijze zijn geformuleerd, dat zie je aan het politiegeweld in de Westelijke havengebied van Amsterdam na een demonstratie. Uiteindelijk is de individuele activist die scheldt en in de fout gaat niet echt gevaarlijk. Het gevaar zit vooral in de Staat die niet transparant is over afwegingen en handelen, niet secuur is, zeer willekeurig en discriminerend, geen maat kan houden en vooral stoer wil doen.

[Wijster: Politie kijkt allang mee in besloten appgroepen. Ongelakte documenten laten zien dat de politie op allerlei manieren social media van demonstranten begluurde in zowel open als besloten groepen](#)

[Wijster: "Politie actie om als overheid een statement te maken." Ongelakte Woo-documenten laten zien dat het politie optreden in Wijster politiek gedreven was.](#)

[Ongelakte documenten van de politie over Wijster](#)

Disclaimer: Mocht u vinden dat u op een of andere reden herkenbaar bent in de stukken, kunt u contact opnemen met Buro Jansen & Janssen. Wij zullen uw vraag dan serieus onderzoeken. De stukken zijn in principe volledig geanonimiseerd.

[Alles rustig aan het westelijke front; Over politieke hooligans, een social media orkaan en vertwijfeling over de ongevoeligheid van de Nederlandse politieke elite](#)

[ECLI NL RBAMS 2024 8152](#)

[ECLI NL RBAMS 2024 8153](#)

[ECLI NL RBAMS 2024 8154](#)

[ECLI NL RBAMS 2024 8155](#)

[ECLI NL RBAMS 2024 8177](#)

[ECLI NL HR 2021 80](#)

Terug naar inhoudsopgave

Alles rustig aan het westelijke front

***Over politieke hooligans, een social media orkaan en
vertwijfeling over de ongevoeligheid van de
Nederlandse politieke elite***

**Is er nog iets te schrijven over de wedstrijd Ajax
Maccabi Tel Aviv. Eigenlijk niet, behalve dan verbazing
en verwondering. Verwondering over het gebruik van
woorden als pogrom door de Amsterdamse
burgemeester Halsema en de verschrikte
Amsterdammers. Is dit nog ons Amsterdam?
Verwondering ook over de schier eindeloze social
media orkaan die over het land en deels de wereld
raasde naar aanleiding van ... ja van wat.**

**Natuurlijk elke gewonde is er een te veel en iedere
belediging is niet alleen onnodig, maar ook kwetsend
en volstrekt niet noodzakelijk in een politieke
discussie, maar met 20 tot 30 lichte gewonden en vijf
gewonden die de volgende dag naar huis konden, lijkt
dit op een supportersrel, geen lynchpartij.**

Verbazing niet over een app groep die zich razendsnel vult met
schreeuwende en bedreiging uitende mensen. Geen verbazing over het
politieke gewin dat leden van het kabinet, parlement en de bevolking
proberen te behalen uit de gebeurtenissen in de hoofdstad. Per slot
van rekening is iedereen influencer tegenwoordig en zonder een korte
scherpe quote haal je de reguliere en niet reguliere media niet, die blij
is met elke rel. 'Clicks', 'pay the bill' per slot van rekening.

Wel verbazing over het gebrek aan perspectief. De indruk ontstaat dat het hier gaat om ongeregelde heden bij de opening van het Holocaust museum of de Kristallnacht herdenking van 7 november 2024 en niet over voetbalhooligans in de stad. Laten we wel wezen, voetbal gaat zeer regelmatig samen met matpartijen en afrekeningen zowel in Nederland als in Israël en elders. Zelfs de bedaagde rechters van de rechtbank Amsterdam schrijven dit: "Deze onrust lijkt te maken hebben gehad met – helaas niet ongebruikelijk – hooligangeweld, met de aanwezigheid en het gedrag van de supporters van Maccabi Tel Aviv in Amsterdam."

Het gebruik van de woorden joden jacht in appgroepen doet daar niet aan af, het is meestal onsmakelijk wat supporters over elkaar zeggen of over spelers van het tegenteam, zoals de constante oerwoudgeluiden. Het is dan ook vreemd dat niet steeds het woord hooligans wordt gebruikt. Of de Israëli nu meer slaags hebben gekregen of niet en of de Nederlanders nu wel of geen supporters waren van Ajax, doet daar niets aan af, want dat doet er bij voetbalwedstrijden allang niet meer toe.

Verbazing ook over het feit dat na de wedstrijd de Israëlische supporters gewoon hun eigen gang konden gaan en opnieuw in het centrum belanden terwijl de politie zegt dat in de nacht ervoor er "over en weer incidenten" waren en de "politie er kort op gezeten" heeft.

Het hooligan palet toonde die woensdag, voor de duidelijkheid niet de avond van de wedstrijd, een variëteit van onder andere opstootjes tussen "Maccabi supporters, Fenerbahce supporters en Ajacieden" (Fenerbahce speelde die avond niet in Amsterdam wel in Alkmaar), bekladding, vernieling van een taxi door Maccabi supporters, het in de brand steken van een Palestijnse vlag, bedreigingen en opstootjes tussen 400 van de in totaal 1.600 in de stad aanwezige Israëlische supporters en taxichauffeurs bij Holland Casino.

Halfvier 's nachts is de rust weergekeerd volgens de politie en de wedstrijd is nog lang niet begonnen. Het is slechts rust bij de hooligan party. De wedstrijd is altijd bijzaak. De gemiddelde hooligan wil geen leuke rel missen. Tuurlijk zijn er 'normale' supporters, maar onder hooligans van veel clubs zitten mensen met een antisemitische, discriminerende, racistische insteek, helemaal op het moment dat tussen Israël en Hamas in Gaza een bloedig conflict wordt uitgevochten. Heethoofden staan tegenover elkaar, de een met een kernbom de ander met een Kalasjnikov of Cobra Ultimate 20.

De wedstrijd wordt gespeeld in Amsterdam, waar al maanden geprotesteerd wordt tegen de Israëlische bombardementen op Gaza en demonstraties leiden tot confrontaties met de politie en de contacten tussen voor- en tegenstanders van Palestina op zijn minst nogal gespannen verlopen. Ook telt de hoofdstad een grote Turkse en Marokkaanse gemeenschap waar de steun voor de Palestijnen groot is. Op 6 november 2024 wordt daar dus Israëlische supporters aan toegevoegd, en ook nog eens hooligans waartussen waarschijnlijk mensen zitten die gevochten hebben in Gaza.

Het lijkt de perfecte mix voor een grote rel die dus al zichtbaar wordt aan de vooravond. Vandaar dat de Amsterdamse driehoek overweegt om donderdagochtend de wedstrijd te verbieden, althans dat schrijft de overheid in haar feitenrelaas. De notulen waarin dat besproken is zullen nooit openbaar worden, omdat die overweging zeer waarschijnlijk hooguit informeel is geopperd. Om allerlei redenen was het niet meer mogelijk de wedstrijd te verbieden, helemaal omdat dan de afleiding, de wedstrijd, geen deel meer zou uitmaken van de hooligansoap.

Alleen maar hooligans in de stad, geen wedstrijd en waarschijnlijk unsettled scores van de avond, dag, maand, jaar, ooit, tevoren. Daarbij speelt dat de gemeente Amsterdam er voor iedereen wil zijn, wat mooi is, maar dan moet je wel rekening houden met de ultimate hooligan party. En natuurlijk is Nederland al decennia een van de trouwste vrienden van Israël. Ons verzet, iedereen in Nederland lijkt in het verzet te hebben gezeten, heeft niet kunnen verhinderen dat de meeste joden, ruim honderdduizend (grofweg 70%) naar concentratiekampen zijn gedeporteerd. De Nederlandse overheid wil het liefst Israël geen strobreed in de weg leggen. De wedstrijd moest en zou doorgaan.

Wie de feiten van de avond ervoor leest, die dus bij de overheid bekend waren, moet toch op zijn minst hebben bedacht dat het feit dat de politie die woensdagavond er strak opzat, erger heeft voorkomen. Wat is er dan misgegaan de nacht van eigenlijke wedstrijd? Het voorspel van het geweld later op de dag begon al vroeg in de middag van donderdag 7 november 2024. Maccabi supporters verzamelden zich op de Dam in de hoofdstad en vervolgens waren er hier en daar vechtpartijen en hit en run acties. De politie schrijft: "Over het algemeen heeft de politie de grote groepen uit elkaar kunnen houden."

Uiteindelijk worden de Israëlische supporters omringd door politie de 800 meter van de Dam naar het Centraal Station geëscorteerd om met de metro naar de Johan Cruijff ArenA te gaan. Een demonstratie tegen Maccabi Tel Aviv bij de ArenA was door de gemeente verboden en verplaatst naar het afgelegen Anton de Komplein. Veel demonstranten vonden dat hun stem daar niet gehoord werd en probeerden op te trekken naar het voetbalstadion. Er waren wat schermutselingen, maar geen grote confrontaties.

Tot nu toe geen verwondering. Het is opnieuw rust, het lijkt eerder op basketbal waarbij de eerste twee wedstrijddelen zijn gespeeld en het rust is voordat begonnen wordt aan het derde kwart. Over de wedstrijd dus geen woord, die is eigenlijk altijd bijzaak, hoewel het de samenleving handenvol geld kost. Na de rust maakt iedereen zich op voor het derde kwart van de hooligan game. De voorbereidingen voor het derde bedrijf waren overdag al in gang gezet. In de raadsbrief staat dat: "In de loop van de middag namen op sociale media berichten toe waaruit de actiebereidheid tegen Maccabi supporters blijkt."

Ook blijkt de fittie tussen de Israëlische supporters en de taxichauffeurs van woensdagavond allerm minst beslecht. Al voor de wedstrijd komen er bij de politie signalen binnen van de chauffeurs om te verzamelen. Hoe serieus deze berichten genomen moeten worden is niet duidelijk, de politie vermeld geen aantallen. Israëlische hooligans waren echter ook voorbereid zoals blijkt uit het feit dat meteen na aankomst op het Centraal Station verschillende supporters slagwapens hadden.

En daar is de grote verwondering. Waarom worden bijna duizend Israëlische hooligans in de stad losgelaten waar al ruim een etmaal confrontaties zijn tussen mensen. Waarom is niet gekozen om al die supporters in bussen af te leveren bij hun hotels? Zijn het gewone toeristen? Nee dat is al gebleken. Zijn zij het geweld te verwijten, altijd onduidelijk als het om hooligan gevechten gaat, vandaar ook dat supporters en het bestuur van SS Lazio uit Rome zo verbolgen zijn dat de wedstrijd Ajax Lazio zonder de Italiaanse supporters wordt gespeeld.

Ruim drieduizend supporters uit Rome zouden volgens de Italianen al een ticket en hotelkamer hebben geboekt. De Amsterdamse driehoek weigerde supporters omdat "het risico op (strafbare) rechtsextremistische, antisemitische, racistische uitingen en ordeverstoringen te groot is." Logisch dat de Italiaanse club verbolgen is. Het kan zijn dat de Lazio hooligans een niet al te florissant imago hebben, maar welke hooligans hebben dat wel. En welke waarde moet de risicometer/geweldsmeter aangeven om risicovol of hoog risico te zijn.

Na een roerige dag is dus besloten de Israëlsche supporters het centrum van Amsterdam te laten betreden. Net als de avond ervoor. Het is nu echter donderdagavond, er is nog meer uitgaanspubliek dan de avond ervoor. De stad zoemt en alle niet beslechte dispuuten van de afgelopen vierentwintig uur liggen nog verspreid door de gehele stad. Het is dan ook niet vreemd dat het al mis gaat bij het Park Plaza Victoria tegenover het Centraal Station waar Maccabi supporters met vuurwerk, ijzeren palen, houten planken en riemen optrekken naar de Dam. Dat vervolgens de duizend Israëlsche hooligans slaags raken door de gehele stad met al dan niet gelegenheidshooligans van Ajax of een andere club is dan volstrekt niet meer vreemd.

Vierhonderd supporters bij Holland Casino op woensdagavond is misschien nog beheersbaar, maar heel veel hooligans die al bij het Centraal Station splitsen in een Damrak en een Nieuwezijds Voorburgwal groep is niet meer te beteugelen. In de raadsbrief noemt de Amsterdamse driehoek een willekeurig aantal straten (Damarak, de Damstraat, de Vondelstraat, de Overtoom, de Stadhouderskade, de PC Hooftstraat, de Kerkstraat, de Elandsgracht, de Nes, de Keizersgracht, de Dirk van Hasseltsteeg, de Bosboom Toussaintstraat, de Herengracht, de Leidsegracht) waar incidenten plaatsvonden, die duidelijk maken hoe de inktvlek zich verspreidde.

Voor de duidelijkheid: het beeld dat altijd geschetst wordt van hooligan rellen als een soort eendimensionaal slagveld op een plein is een illusie. Gevechten tussen voetbalsupporters vinden altijd overal plaats, natuurlijk met een centrale slachting, maar individuele supporters dan wel hooligans geven of krijgen slaag buiten de pits. Het is toch vreemd dat steeds gedaan wordt alsof voetbal zo neutraal is. Voetbal is politiek, soms lokaal, het thuisspelende dorp tegen het dorp van de tegenstander, soms internationaal en conflictueus.

Het duurt nog tot zeker twee uur in de nacht voordat de politie besluit "om een grote groep Maccabi supporters bij elkaar te verzamelen om ze te beschermen." Daarvoor was er ook genoeg capaciteit bij de opsporingsdiensten die zelf zeggen dat in de twee dagen van deze hooligan soap er 1.210 politieagenten op de been waren met bijstand uit het gehele land. In de raadsbrief staat dat het verzamelen van de supporters op de Dam en het Rokin gebeurde.

Plotseling kunnen dan de GVB-bussen wel worden opgeroepen en supporters naar hun hotel gedirigeerd. Volgens de politie keerde vervolgens de relatieve rust van een donderdagavond weer terug in de stad. Ook relatieve rust tussen het derde en het vierde kwart van de hooligan pantomime. Een rust die kort duurde want het vierde kwart van de wedstrijd is al begonnen met driftig diplomatiek verkeer.

Een bezorgde Israëlische ambassadeur, boze leden van de Israëlische regering die al een vlucht naar Amsterdam aan het boeken zijn, leden van het kabinet die moeten worden geïnformeerd, want volgens social media staat Amsterdam in brand en worden hotels waar de Maccabi fans bivakkeren bestormd. Zelfs de bange Amerikanen mengen zich op het diplomatieke slagveld met misschien logische zorgen over 'mogelijke ontvoeringen'. De politie geeft in haar liveblog aan dat daar geen sprake van is, maar wat zijn feiten als emoties meer opleveren.

En die emoties komen uiteindelijk ook in de officiële communicatie zeker als de algemeen commandant van de politie in een verslag aangeeft dat de incidenten “een antisemitisch karakter hadden, er wordt gesproken van een jodenjacht en mensen worden gevraagd naar hun nationaliteit” en vervolgens spreekt de burgemeester van een pogrom. Natuurlijk waren verschillende incidenten antisemitisch van karakter, maar dat is niet exclusief voor een Ajax Maccabi rel. Ook is er gesproken over joden jacht, maar wie gaat meelesen op social media krijgt een tsunami aan grove beledigende bedreigende antisemitische, discriminerende, racistische en andere uitingen over zich heen. En hoeveel mensen worden dagelijks in Amsterdam gevraagd om hun nationaliteit?

Het vierde kwart van de hooligan wedstrijd was nog niet vers begonnen of de autoriteiten staken het vuurtje van de rel nog verder aan. Misschien niet een rel met steigerpijpen en boksbeugels, maar wel met allerlei beledigende, discriminerende en aanstootgevende berichten en uitspraken. Dat komt door de communicatie van de politie. De woorden van de Algemeen Commandant zijn misschien begrijpelijk in het licht van het beeld van de woensdagavond en donderdagmiddag, maar de politierapportage van die incidenten laat echter geen eenzijdig beeld zien, maar clashes over en weer. Een beeld dat vrijdag zelfs wordt voortgezet. Ja er zijn mensen die zich antisemitisch hebben gedragen, maar er zijn ook bedreigingen naar moslims en moskeeën geuit. De voetbal heeft allang het veld verlaten.

En dan heeft burgemeester Halsema het over een 'pogrom'. De gebruikelijke social media blitz is geworden tot een waar slagveld. Misschien wil de burgemeester een deel van de bevolking een hart onder de riem steken, maar het Russische woord 'pogrom', vernietiging gebruiken? Dat is een brand blussen met opstookolie want bedoelde zij de pogrom van Hebron in 1929 of die van Odessa in 1905. Spreekt ze van een Arabische of een Christelijke aanval op joden. Een Russische of een Duitse pogrom? Wat is haar definitie van pogrom? Het blijft vaag, ze zegt dat ze het woord niet meer zou gebruiken, maar het woord spreekt tot de verbeelding, helemaal in een social influence tijdperk waar elke scheet een neutronenbom is.

De incidenten na de wedstrijd scheppen de indruk dat de gemeente Amsterdam, in het derde en vierde kwart volledig is overvallen door de gebeurtenissen. Het politieoptreden voor en tijdens de wedstrijd laat echter zien dat hoewel het een rel in de making was, de stad volstrekt niet onvoorbereid was. Zelfs voor de komst van de Israël waren de voelsprietten uitgestoken. Een belangrijk informatiepunt voor de stad is het Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV) van de politie die veel informatie over hooligans heeft. Ook contacten met politiediensten in ander landen zoals Israël waren gelegd via een Israëlische Liaison in Den Haag.

De stad stond in contact met de UEFA en de driehoek schrijft dat ze er "zeer van bewust van was dat deze wedstrijd in een bijzondere context werd gespeeld." Of dat daarbij ook rekening is gehouden met het feit dat onder de supporters ook Israëlische reservisten zaten die waren teruggekeerd van een oorlog staat er niet bij, maar de gemeente noemt wel de oorlog, de Kristallnacht herdenking en demonstraties voor Palestina. Daarbij komt nog iets anders, namelijk het heimelijk meekijken in open en besloten appgroepen zoals uit de strafzaken van de verdachten van de Maccabi rellen blijkt.

In de strafzaken komen de namen van verschillende WhatsAppgroepen langs zoals 'Free Palstine', 'Verzameling', 'Buurthuis 2' waar de politie in meekeken. Dit zal ook gelden voor andere social media kanalen zoals Telegram en Signal. Zoals blijkt uit ongelakte politiedocumenten rond de demonstratie in Wijster op 8 juli 2020 gluurde de politie mee op het gehele social media palet en houdt daarbij zeker ook rekening met mogelijke hooligans. Zelfs bij een boerenacties worden berichten over hooligans serieus genomen. Dat zal zeker gebeuren bij een voetbalwedstrijd en helemaal bij een combinatie van een voetbal wedstrijd en Palestina demonstraties. Op het RTIC zullen kanalen rond de demonstratie full continue in de gaten worden gehouden.

Vandaar ook dat de Algemeen Commandant in zijn verslag rept van joden jacht, maar waarom dat specifiek noemen terwijl er nog veel meer obsceens wordt geroepen door alle duizend leden van een gelegenheids social media kanaal. De gebeurtenissen van vrijdagavond verhelderen het beeld van de Amsterdamse 'pogrom'. Er gebeurt veel in de stad en zeker zaken die volstrekt ongepast zijn, maar in de raadsbrief wordt gerept over twee antisemitische meldingen", die de 'jodenjacht' verbeelden: "Zo vraagt een scooterrijder een man naar z'n paspoort en/of hij Israëliisch is. Ook vraagt een taxichauffeur aan een klant of hij Israëliisch is en geeft aan dat zijn vrienden hem wel zullen opzoeken."

Vraag is natuurlijk of de gemeente Amsterdam onder druk is gezet om de wedstrijd door te laten gaan. Zeker niet, voetbal is voetbal. Het spelletje moet doorgaan wat er ook gebeurt. Clubs willen niet zonder hun eigen hooligans spelen en voetbal is ook diplomatie. Was de Amsterdamse driehoek bang om uitgemaakt te worden voor antisemitisch? Misschien of in ieder geval bang om incidenten weg te moffelen vandaar de woorden van de Algemeen Commandant. Had dat anders verwoord kunnen worden?

Neutrale opsommingen hadden de rel zeker in de kiem gesmoord en het woord pogrom hoort daar zeker niet bij. Door gebruikte woordkeuze in de communicatie kregen antisemitische uitingen van appgroepleden de nadruk wat een eigen karakter aan de rellen gaf en zorgde voor internationale onrust en bemoeienis bij wat eigenlijk vooral een rel was die in de kiem had kunnen worden gesmoord. Hebben de Israëli en de Amerikanen invloed uitgeoefend? Nee, maar de slachtofferrol kwam de beide landen niet slecht uit. Allemaal menselijk en begrijpelijk.

Winst halen uit die slachtofferrol is niet alleen in de politieke wereld te zien, maar ook in de financiële wereld. Bill Ackman CEO (algemeen directeur) van het beursgenoteerde investeringsfonds Pershing Square Holdings kondigt met veel bombarie aan dat hij het bedrijf van de Amsterdamse beurs (Euronext Amsterdam – AEX) haalt na de Amsterdamse hooligan rel. Het verlaten van de AEX was echter al duidelijk omdat de handel in het aandeel Pershing Square Holdings (PSH) in Amsterdam zeer gering was in vergelijking met de handel op de London Stock Exchange. Het fonds bespaart dus geld, geld dat het hard nodig heeft, want 2024 was volgens Barron (Financial and Investment News) het slechtste jaar sinds 2017 terwijl Ackman's bedrijf een flinke vergoeding incasseert. Was het X Ackman donderwolkje een afleiding zoals iedere rel zijn eigen kansen schept?

Blijven er dus maar twee zaken duidelijke zaken over, los van het persoonlijke leed dat bij elk hooligan game speelt. Een, de tocht van de Israëliische supporters van de ArenA naar het centrum van de stad. Waarom is dat niet tegengehouden? En twee, de veranderde politieke opinie ten aanzien van Israël, is dat de ambtenaren in de Stopera niet opgevallen? Protesten tegen de apartheid in Israël zijn al heel oud. Begin jaren negentig was Buro Jansen & Janssen betrokken bij een campagne tegen die apartheid. De response was zoals verwacht veel haat vanuit de samenleving en de joodse gemeenschap in Amsterdam.

Geen sociale media toen, dus dat scheelde. Natuurlijk wel beschuldigingen van antisemitisme en discriminatie, maar dat hoort bij kritiek op Israël. Die Pavlov reactie zie je op dit moment nog steeds, alleen lijken de ogen wel meer geopend voor het Israëlische geweld. Want zoals bij elke voetbalwedstrijd en hooligan rel zijn twee partijen schuldig en hangt het uiteindelijk van de publieke opinie af wie er wint. Misschien moet de stad zich gaan voorbereiden op de dag dat FC Khan Younis tegen Ajax speelt. Hoe zal die wedstrijd binnen en buiten het stadion verlopen, helemaal als onder de 1.600 supporters ook mensen zitten die in Gaza hebben gevochten?

[Raadsbrief College B&W](#)

[Politie liveblog](#)

[actiekrant stop de israelische nederzettingen in Palestina 1991](#)

[actiekrant Jeruzalem 1992](#)

Terug naar inhoudsopgave

Wijster: Politie kijkt allang mee in besloten appgroepen

Ongelakte documenten laten zien dat de politie op allerlei manieren social media van demonstranten begluurde in zowel open als besloten groepen

Niet alleen was de arrestatie van demonstranten in Wijster een politieke actie van de politie, de ongelakte documenten laten ook zien dat de politie op alle niveaus actievoerders begluurden. Op social media surveilleerde de politie in open en besloten groepen. Boeren waren van plan de afvalverwerker Attero te blokkeren omdat dat “de grootste stikstof uitstoter van Drenthe” zou zijn. De blokkade was een succes en de demonstranten gingen dat op een nabijgelegen bedrijf vieren. Daar werden veel actievoerders ingesloten en gearresteerd.

In een eerder artikel van Buro Jansen & Jansen, “De Wijster Razzia. Volwassenen en kinderen geslachttofferd omdat de overheid een punt wilde maken,” wordt de politieactie minutieus beschreven. Dit politiek optreden van de politie wordt bevestigd door de ongelakte documenten. In het artikel ‘Wijster: “Politie actie om als overheid een statement te maken,” ongelakte Woo-documenten laten zien dat het politie optreden in Wijster politiek gedreven was,’ worden daar passages uit politiedocumenten bij geplakt. Het politieke karakter van de politieactie (“Actie om de demonstranten aan te houden bij Wijster is nog gaande”) was echter al duidelijk omdat de blokkade bij Attero in Wijster rustig verliep, de activisten zelf de actie beëindigden en pas daarna op het terrein van een bedrijf werden gearresteerd.

Uit de stukken wordt echter ook duidelijk dat de politie al voor 8 juli 2020 op de hoogte is van de actie in Wijster, zoals vaker gebeurd. Uit de stukken wordt niet duidelijk of de overheid wist Attero zou worden geblokkeerd, maar de voelsprietten van de opsporingsdiensten leggen al vroeg vast hoe laat en waar verzameld gaat worden, maar ook dat het waarschijnlijk publieksvriendelijk zou zijn, dus geen snelweg blokkade. "Het Telegrambericht met de aankondiging ervan dateerde van vandaag even na middernacht, er werd gesproken over "morgen" staat in de Sitrap nr. 4 8 juli 2020. Het Telegram bericht is afkomstig uit een besloten groep van de FDF Friesland (Farmers Defence Force).

Niet alleen de open en besloten social media worden gemonitord, de politie heeft ook 'contacten' (informanten) binnen de boerenbeweging. Enkele van hen bevestigen een ander bericht op een besloten groep over de verzamellocatie van de boeren rond Spier, mogelijk achter Hotel van der Valk, om 4 uur 's ochtends. Informatie over de verzamelplek was ook afkomstig van een besloten groep: "FDF Drenthe: roept rond 09.00 uur op om vannacht (=nacht wo 8 juli!) om 04.00 uur ergens rond Spier te verzamelen "alles mag mee, volle stronttanken, kippers, vrachtauto's, alles wat rolt, zo groot mogelijk"." Bevestiging van menselijke bronnen (Humint) is van belang omdat op social media nogal sprake is van grootspraak.

De actie is in kleine kring voorbereid en slechts een handvol mensen weten de exacte locatie van de actie. Wel blijkt uit details dat er mogelijk geen snelweg wordt geblokkeerd. Zo verneemt de politie van een van contacten (informanten) binnen de boerenbeweging: "Wat men van plan is wordt niet gezegd maar 1 van de contacten zegt wel dat burgers er weinig last van zullen krijgen. Als voorbeeld zegt hij dat ze niet van plan zijn de snelweg op te gaan. Als dat wel het geval is zal hij dat melden." Attero wordt niet genoemd op social media wel "geplande acties in Drachten (Gebouw A7 /Meldkamer) en vervolgens bij het Provinciehuis in Leeuwarden."

Het is duidelijk dat de politie alle opties openhoudt. Niet alleen Spier wordt als verzamelplek genoemd, maar ook Tijnje bij Drachten en drie onbekende locaties rondom Hoogeveen. Naast de digitale surveillance wordt ook op de grond gesurveilleerd met burgerauto's (Ook de avond ervoor staat in SGBO 1e Vergadering: "gisteravond actie in Leeuwarden. 60 - 70 personenauto's. Twee burgerauto's van de politie hebben meegereden"). Er rijdt een video voertuig rond ("videoauto op de A7 wordt geregeld") en monitort RWS (Rijkswaterstaat) in ieder geval de A28. Video voertuig kan ook een al dan niet herkenbare politieauto zijn: "Als je aanrijdend bent naar een melding gebruik dan je smartphone als een soort dashcam in je auto." Later komt daar de inzet van een drone bij om de "situatie te verkennen", om af te schrikken en voor de opsporing ("Warmtebeeld wordt aangezet")

Ingrijpen op de verzamel locatie is lastig er is namelijk nog geen overtreding begaan. Die overtreding zou zijn dat landbouwvoertuigen worden ingezet als actiemiddel. De drie noordelijk provincies (Friesland, Groningen en Drenthe) hadden dat middels een WOM-brief aan de boeren gecommuniceerd. Tractoren rijden echter constant over de weg in de regio van Spier en Wijster dus voortijdig ingrijpen is niet mogelijk. Ook blijkt de informatie van social media tijdelijk opgedroogd: "Geen info uit de Telegramgroepen en besloten Facebookgroepen, doordat de boeren doorhebben dat de politie meeleest" staat bij omstandigheden/omgeving in Sitrap 4.

De boeren hebben zich verzameld en vanaf het Van der Valk hotel is het via De Steegde en de Oosterseveldweg een kwartiertje rijden naar Attero. De blokkade is dan ook al om halfvijf een succes. Tijdens het verzamelen hoeven de activisten niet meer in groepsapps elkaar op de hoogte te houden. Hooguit appen mensen achterblijvers over de locatie. Pas na de blokkade en als de politie de demonstranten heeft ingesloten komt het appverkeer in open en besloten groepen weer op gang. De politie blijft meekijken.

Dit monitoren van besloten en open sociale media kanalen heeft in het algemeen verschillende functies. De politie zoekt informatie over andere groepen die zich aansluiten bij de demonstratie. In dit geval ging het ook om de komst van demonstranten naar de locatie waar de actievoerders werden gearresteerd en later werden vastgehouden. In de documenten staan berichten als: "Duitse boeren zouden ook onderweg zijn naar Assen (Facebook-groep FDF Friesland)" (De arrestanten werden vastgehouden in Assen). En "Op social media wordt in de groep "Nederland in Opstand" gedeeld dat demonstranten vanuit het hele land massaal richting Assen gaan." Dit zijn kanalen van zowel boeren als activisten tegen de corona maatregelen in die tijd. Ook andere social media accounts worden in de gaten gehouden, zoals een van een persoon uit de provincie Groningen: "16.30 uur: "Facebook-groep "project X Assen" momenteel op 51 personen die gaan, 230 geïnteresseerd (neemt weinig toe)."

In zowel de gelakte als de ongelakte documenten is er sprake van het monitoren van voetbalsupporters en extreemrechts. Bij de ongelakte documenten valt deze passage van de afdeling Inwinning op: "Vanuit extreemrechts en voetbalsupporters wordt opgeroepen om naar Assen te komen (bron; Inwinning)." Waarschijnlijk is deze passage gecensureerd omdat Inwinning de bron is, maar dat de politie informanten binnen extreemrechts en voetbalsupporters heeft is algemeen bekend. Werkgroep Bedrijfsvoering LOHI (Landelijk Hoofden Inwinning Overleg) van de politie: "De afdeling Inwinning draagt bij aan de bestrijding van de zware (georganiseerde) criminaliteit en het voorkomen van bedreigingen en verstoringen van de openbare orde door het heimelijk inwinnen van gerelateerde informatie bij informanten." Naast informanten wint de politie ook bij allerlei andere bronnen informatie zoals bij een supermarktmanager: "Een supermarktmanager zou een boer hebben horen zeggen dat er nog wel 1000 man gaat komen."

Naast de komst van eventuele andere demonstranten, monitort de politie social media ook om bewegingen van groepen in kaart te brengen: "In besloten groepen worden routes gedeeld die nog niet geblokkeerd zouden zijn (berichten van omstreeks 13:50 uur)." En om te peilen wat het sentiment is onder de actievoerders. Wat is de stemming onder de boerenbeweging en groepen die zeggen dat ze gaan optrekken naar het politiebureau in Assen? Zo is er bericht van de Facebookgroep Boeren en Burgers dat in de politie documenten is opgenomen. "De boeren gaan vandaag een versnelling hoger en kondigen in heel Nederland pittige acties aan. Ze zijn woest en eisen gerechtigheid". Bij het bericht staat: "In een half uur tijd had dit bericht 1600 "likes" en 553 comments (bron: OSint)."

Naar alle waarschijnlijkheid worden open en besloten social media groepen tijdens perioden van protest constant gemonitord en berichten worden 'veiliggesteld' (bewaard). Zo bericht een persoon in een besloten groep: "1 advies/waarschuwing aan de politie: laat de arrestanten direct vrij want dit zou fout aflopen." Identiteiten van betreffende mensen die berichten versturen worden achterhaald zoals de persoon van de 'Facebook-groep "project X Assen"' wiens persoonsgegevens op een gegeven moment in stukken van de politie belanden. De persoonsgegevens van diverse demonstranten geven een beeld van de actievoerders dat weer wordt geverifieerd met informatie van informanten: "Boerencontactpersonen van BT ZW Drenthe geven aan dat vooral de jonge boeren en boerzons nu in actie zijn, maar wel gesteund door de oudere boeren (bron HHN)."

De samenvatting van de politie van de stemming is: "Sentiment op veel social media-kanalen is boosheid, omdat demonstranten onterecht zouden zijn aangehouden bij een legitieme actie. Ook is het sentiment negatief door aanhouding van 1 minderjarige, en 2 verslaggeefsters, mogelijk met perskaart." De online boosheid is een voorzetting van de stemming van voor de actie toen er een kort geding tegen de Wom-brief van de drie provincies was verloren: "Algemeen beeld uit open en besloten bronnen (informatieproces). In

besloten bronnen (o.a. facebookgroepen en appgroepen) reageren mensen boos of hadden de uitkomst van het kort geding al voorspeld. Er wordt ook meerdere keren opgeroepen om met andere voertuigen te demonstreren of om door te gaan op deze manier.”

Uiteindelijk blijkt Wijster een van de laatste acties van de boerenbeweging. De overheid wilde haar spierballen tonen en zette daartoe een politieke politieactie op touw, maar de boeren zelf waren ook actie moe. Naast een stroom berichten om met honderden of duizenden de gevangen boeren te komen ontzetten: “Sprake van toename op social media en gesloten berichtgeving om boeren op te roepen... Qua aantallen gaat het mogelijk over vijfhonderden/duizenden.” En hoewel in sommige kanalen geven boeren af op burgers maar rekenen ze wel op de steun van het publiek: “Duizenden trekkers uit heel Nederland zijn onderweg richting Assen, en er zijn zelfs via Brabant grote colonnes onderweg. Boeren zouden hopen dat burgers ook gaan bijspringen.”

Blijkt uit het bericht over de jonge boeren ook een andere werkelijkheid: “Ook is er een behoorlijk grote groep die zich distantieert omdat ze wel klaar zijn met actievoeren (bron HHN).” In de passages uit open en gesloten bronnen en contacten (lees informanten) uit de boerenbeweging is dat duidelijk ook de stemming. Drie dagen later blijkt dit ook uit de politiestukken: “Zaterdag 11 juli 2020: Geen incidenten rondom boerenprotesten en er is geen informatie over concrete nieuwe acties op basis van o.a. open en gesloten bronnen.” Dagen later blijkt de politie nog steeds social media groepen van mensen te monitoren, zelfs zonder dat er sprake is van een actie. In “besloten bronnen (o.a. facebookgroepen en appgroepen)” klagen boeren over het feit dat ze “in een politiestaat leven en wordt er zeer negatief over de politie gesproken.” Met een overheid die meekijkt bij elke opmerking die je maakt op social media is dat geen vreemd sentiment.

[Wijster: "Politie actie om als overheid een statement te maken."](#)
[Ongelakte Woo-documenten laten zien dat het politie optreden in](#)
[Wijster politiek gedreven was.](#)

[Ongelakte documenten van de politie over Wijster](#)

Disclaimer: Mocht u vinden dat u op een of andere reden herkenbaar bent in de stukken, kunt u contact opnemen met Buro Jansen & Janssen. Wij zullen uw vraag dan serieus onderzoeken. De stukken zijn in principe volledig geanonimiseerd.

[De Wijster Razzia, Volwassenen en kinderen geslachtofferd omdat de](#)
[overheid een punt wilde maken](#)

Achtergrond bij hoeveel informatie er uit Facebook is te halen.

[Met de billen bloot als pdf](#)

[Facebook, het ultieme als pdf](#)

Eerder gekregen stukken

[Politie stukken Wijster](#)

[Extra stukken bij wijster](#)

[Wijster demo 8 juli 2020 veiligheidsregio stukken na bezwaar](#)

[Wijster demo 8 juli 2020 veiligheidsregio stukken](#)

[app over optreden politie bij boeren protesten te Wijster](#)

Terug naar inhoudsopgave

Wijster: "Politie actie om als overheid een statement te maken."

Ongelakte Woo-documenten laten zien dat het politie optreden in Wijster politiek gedreven was.

Zo aan het begin van de wereldwijde corona crisis kondigen de Nederlandse boeren aan dat 2020 het boeren actiejaar wordt. Halverwege op 8 juli van dat jaar blokkeren de boeren afvalverwerker Attero. Volgens de aanwezig boeren is het bedrijf "de grootste stikstof uitstoter van Drenthe." De blokkade verloopt zonder incidenten. De achteringang van Attero blijft toegankelijk en werknemers kunnen nog steeds aan de slag. Na een succesvolle actie beëindigen de boeren zelf de blokkade en gaat een deel van de demonstranten ontbijten op het terrein van een nabijgelegen bedrijf.

Daar worden de actievoerders ingesloten en gearresteerd. In een eerder artikel van Buro Jansen & Jansen, "De Wijster Razzia. Volwassenen en kinderen geslachtofferd omdat de overheid een punt wilde maken," wordt de politieactie minutieus beschreven. Conclusie is dat de politie zijn gang kan gaan en dat rechters (geen scherpe veroordeling van het Openbaar ministerie en de politie) en burgemeesters (meewerken aan een preventief blokkade verbod door trekkers) meewerken aan het afglijden van de rechtstaat. Grote woorden, op basis van gelakte documenten van de Nederlandse overheid.

De conclusie was medegevormd door de passage "Actie heeft warme belangstelling van de Minister van Veiligheid en Justitie (Ferdinand Grapperhaus)" in de gecensureerde documenten van de politie. Ongelakte versie van de politie documenten bevestigen nu de analyse van Buro Jansen & Janssen. Verbazingwekkend dat de vermeende rechtstaat hoeders niet heel hard aan de bel trekken, want in Wijster wilde de overheid een statement maken. Dat statement uitte zich in de arrestatie van 63 arrestanten die 'eingekeksseld' (ingesloten) na een succesvolle vreedzame actie. Van deze arrestanten waren minimaal zeven minderjarig, maar de politie spreekt ook van zeventwintig minderjarigen.

De politie gaat niet evalueren, dat zou namelijk het politieke karakter van de politieactie boven tafel krijgen en dat is zeker niet de bedoeling. Terwijl de blokkade van Attero namelijk zeer rustig verliep, had de politie zich voorbereid op de arrestatie van veel boeren. In het niet gelakte document 'Boerenacties LJP #26248/ SGB0 1e Vergadering 08-07-2020, 06.45 uur' staat het uitgangspunt: "Actie in alle rust, is politie actie om als overheid een statement te maken." Bij actie gaat het om de actie van de politie niet die van de boeren. In de stukken staat dan ook: "Actie om de demonstranten aan te houden bij Wijster is nog gaande."

De politie was via gesloten en open bronnen precies op de hoogte van elke ontwikkeling in de nacht en ochtend van 8 juli 2020. Alles was uit de kast gehaald van informanten (mensen uit de boerenbeweging die met de politie, lees van wijkagent tot TOOI (Team Openbare Orde Inlichtingen) of CTER (Contraterrorisme, Extremisme en Radicalisering) agent, praten en informatie geven), mogelijk infiltranten, observatieteams, koppeling van de GMS (Geïntegreerd Meldkamer Systeem) en het RTIC (Real Time Intelligence Center), andere teams zoals CIV (voetbalsupporters), drones, videosurveillance, tot de pinautomaat toe voor direct cashen van de boetebetalingen voor de oneigenlijke arrestaties.

De politieactie moest dan rustig overkomen, maar de nadruk lag op doorpakken. De overheid was de boeren zat. Bij instructies in de PowerPointpresentatie Boerenprotest 8 & 9 juli staat: "Dialoog en De-escaleren al gebeurd sinds eind vorig jaar. Nu nadruk op Doorpakken!" Nu nadruk op doorpakken in de zin van oppakken en angst aanjagen en zie hier de Wijster razzia. Je ziet in de stukken hoe er gesproken wordt over de demonstranten, iets wat mensen die nu voor Gaza demonstreren kunnen beamen: "Handelingskader: "Doorpakken of wegwezen"." Agenten worden het veld in gestuurd met de opdracht te arresteren of te slaan of mensen moeten oprotten. De overheid heeft gesproken.

De frase "Doorpakken of wegwezen" komt nog een keer voor in de niet gelakte stukken. In de PowerPointpresentatie is bij uitvoering vanuit staande organisatie

"doorpakken of wegwezen" toegevoegd "ivm beeldvorming." De politie wil daarmee zeggen dat het 'volk' of het 'parlement' de indruk zou hebben dat de politie niet goed optreedt tegen de boeren of nu tegen demonstranten voor Gaza. Natuurlijk is de politie gevoelig voor kritiek, maar in het algemeen is de organisatie dusdanig naar binnen gekeerd dat niet de kritiek, maar de eigen frustratie dat ze niet hard genoeg hebben opgetreden, niet genoeg mensen hebben aangehouden of de demonstranten de politie te slim af waren de drijfveer voor optreden tegen grondwettelijke rechten van burgers.

'Een rustige politieactie in verband met de beeldvorming', het geeft te denken als de overheid zo met grondwettelijke rechten van burgers omgaat. Deze vertwijfeling wordt extra verontrustend omdat bij alle niet gelakte politie documenten niet een zin, woord, bericht, vraag tijdens tientallen overleggen tussen de leidinggevendenden van een dozijn afdelingen (AC (Algemeen Commandant), HOHA (Hoofd Ordehandhaving), HON (Hoofd ondersteuning), HMOB (Hoofd Mobiliteit), HIN (Hoofd Intelligence), HOPS (Hoofd Opsporing), HHN (Hoofd handhaven en netwerk), HCOM (Hoofd communicatie), CCB (Conflict en crisisbeheersing), etc.) heen functionaris zit die twijfel heeft bij dit politieke optreden van de politie. Bij een naar binnen gekeerd organisatie is die afwezigheid extra alarmerend. Waar is tegenspraak om politiek optreden van de politie te voorkomen?

[Wijster: Politie kijkt allang mee in besloten appgroepen. Ongelakte documenten laten zien dat de politie op allerlei manieren social media van demonstranten begluurde in zowel open als besloten groepen](#)

[Ongelakte documenten van de politie over Wijster](#)

Disclaimer: Mocht u vinden dat u op een of andere reden herkenbaar bent in de stukken, kunt u contact opnemen met Buro Jansen & Janssen. Wij zullen uw vraag dan serieus onderzoeken. De stukken zijn in principe volledig geanonimiseerd.

[De Wijster Razzia, Volwassenen en kinderen geslachtofferd omdat de overheid een punt wilde maken](#)

Achtergrond bij hoeveel informatie er uit Facebook is te halen.

[Met de billen bloot als pdf](#)

[Facebook, het ultieme als pdf](#)

Eerder gekregen stukken

[Politie stukken Wijster](#)

[Extra stukken bij wijster](#)

[Wijster demo 8 juli 2020 veiligheidsregio stukken na bezwaar](#)

[Wijster demo 8 juli 2020 veiligheidsregio stukken](#)

[app over optreden politie bij boeren protesten te Wijster](#)

Terug naar inhoudsopgave

De moord op Derk Wiersum en falende surveillance

Bij de moord op advocaat Derk Wiersum, en de voorbereiding daarvan, zijn verschillende voertuigen gebruikt. Een grijze Volkswagen Transporter, een grijze Renault Megane en een witte Opel Combo rijden in de weken voor de moord regelmatig door de buurt, langs camera's van gemeente en politie. De Renault Megane is op dat moment zelfs al bij de politie in beeld, maar niet bij de juiste afdeling. Media berichten hoe de auto tientallen keren door de straat van Wiersum is gereden en er ondanks dat nergens alarmbelletjes zijn gaan rinkelen. In 2023 publiceert de Onderzoeksraad voor Veiligheid hierover een kritisch rapport. Minder aandacht is er voor de witte Opel Combo.

Het is nog donker als op woensdag 18 september 2019 een bestelwagen vanuit het oosten de van Boshuizenstraat in Amsterdam afrijdt en linksaf Walborg inslaat. Toevallig hangt er precies op die plek een camera van Connection Systems. Het bedrijf zegt dat deze camera er hangt voor een verkeersonderzoek, maar de gemeente weet van geen onderzoek af. Connection Systems levert ook videobewakingssystemen aan de politie, desgewenst met kentekenherkenning. De camera die aan de van Boshuizenstraat is opgesteld lijkt echter niet over deze techniek te beschikken. Meer dan kleur en type van de auto is op dat moment niet bekend.

Kort daarop registreert een particuliere beveiligingscamera aan Hartelstein twee koplampen die de Imstenrade indraaien. De Opel Combo parkeert aan het einde van de straat, bij een kinderspeeltuin. Een uur later wordt Derk Wiersum voor de deur van zijn huis aan de Imstenrade neergeschoten. Op de beelden van de particuliere beveiligingscamera is te zien hoe de schutter wegrent, in de richting van Oud-Ehrenstein. Tijdens de aanslag was de witte Opel Combo gekeerd en ook richting Oud-Ehrenstein gereden. De camera van Connection Systems legt even later vast hoe de Combo vanaf Oud-Ehrenstein weer de Boshuizenstraat opdraait en in oostelijke richting vertrekt.

Op het moment van de moord was Derk Wiersum werkzaam als advocaat van kroongetuige Nabil B. Een gevaarlijke zaak, de broer van Nabil B was een jaar eerder nog geliquideerd. De vraag rees of aanvullende beveiliging voor Wiersum nodig was. Deze vraag lijkt halfslachtig te zijn beantwoord.

Vanaf maart 2018 patrouilleert de politie extra vaak rondom de woning van de advocaat, maar een paar maanden later wordt dit verscherpte toezicht alweer afgeschaald. Er komt een beveiligingsadvies, glasbeveiliging, een intercom en zelfs een camera aan de woning. Het heeft de moord niet kunnen voorkomen. De camera, als hij er nog hing ten tijde van de aanslag, levert geen bruikbare beelden op voor de rechtszaak.

Het wijkje van Wiersum kent sowieso een hoge camera-dichtheid. Alleen al op en rond de Imstenrade hangen zo'n 30 particuliere beveiligingscamera's. Sommige huizen lijken ware vestingen, met camera's op alle hoeken. Veel bruikbaar beeld levert het niet op. Het enige beeld van de moord komt van de eerder genoemde camera aan Hartelstein op bijna 100 meter afstand. Veel meer dan een "in het zwart geklede persoon" die zijn arm richting Derk Wiersum strekt is er op de beelden niet te zien. Het daadwerkelijke dodelijke schot blijft verborgen achter een openstaande portier.

Wanneer de Opel Combo na de moord in oostelijke richting vertrekt komt deze langs nog een beveiligingscamera. De Joodse scholengemeenschap Maimonides aan de van Boshuizenstraat heeft een camera gericht op het Monument voor het Ondergedoken Kind en Beschermers. Deze camera vangt een glimp op van de witte bestelauto. Op dit moment is nog geen kenteken bekend. Dit verandert als de Opel vanaf de van Boshuizenstraat de Europaboulevard oprijdt en van daar af de snelweg A10. Hier is een "sensor" van Vialis die 6 minuten na de moord de witte Opel registreert, inclusief kenteken.

De gemeente Amsterdam is op hoog tempo aan het veranderen in een "slimme stad" wat in feite een ander woord is voor een "gemonitorde stad". Al in 2011 liggen er plannen op tafel voor een "digitale slotgracht" rondom Amsterdam. Alle voertuigen die de stad in- of uitrijden zouden geregistreerd moeten worden. Behalve het handhaven van milieuzones worden gescande kentekens ook vergeleken met een database van bekende criminelen en gestolen auto's.

Wanneer de website van het sensorenregister van de gemeente Amsterdam wordt geopend verschijnt een kaart met daarover een deken van duizenden stipjes. Ieder stipje is een sensor. Klik er een aan en lees de eufemistische omschrijving: "Optische / camera sensor, Referentie: ANPR-03105-A. Doel van de sensor: reistijden_meetsysteem". ANPR staat hierbij voor Automatic Number Plate Recognition, oftewel kentekenherkenning. Vialis is een van de leveranciers voor dergelijke "sensoren".

Het kenteken van de vluchtauto is nu bekend, maar de politie staat voor een probleem. De vluchtauto is vermoedelijk gestolen, maar het kenteken ook. Deze hoort namelijk bij een witte Opel Combo met een zwarte bumper en zwarte spiegels. Gelukkig schiet de slimme stad te hulp: Vialis blijkt een database bij te houden van alle gescande kentekens. De bewegingen van de witte Combo met het valse kenteken zijn te achterhalen, zelfs tot enkele maanden terug. De eerste registratie is op 13 juni 2019, om 23:24 aan de Daalwijkdreef. Met deze gegevens in de hand kijken de rechercheurs nog eens naar de database van autodiefstallen bij het Landelijk Instituut Voertuigcriminaliteit. Zo komen ze bij een Opel Combo die in de nacht van 11 op 12 juni in Rotterdam is gestolen. Met witte spiegels en een witte bumper.

De oorspronkelijke eigenaar van de Opel Combo weet nog een puzzelstukje te leveren. Uit de telefoon van de eigenaar kan de politie het bluetooth MAC-adres van de bestelauto halen. Dit hardware adres is uniek voor ieder apparaat, iedere carkit of navigatiesysteem, en wordt gebruikt om bluetooth verbindingen op te zetten. Het bedrijf Inmoves maakt gebruik van deze unieke MAC-adressen om verkeersbewegingen te monitoren en deze gegevens door te verkopen aan bijvoorbeeld Rijkswaterstaat of de provincie.

Een bluetooth ontvanger van Inmoves registreert simpelweg het bluetooth MAC-adres van iedere passerende auto. Volgens de privacyverklaring van Inmoves wordt deze informatie anoniem opgeslagen: "Bij bluetoothdata is, door het onomkeerbaar versleutelen van de MAC-adressen, de versleutelde data niet meer te herleiden tot de eigenaar of gebruiker van de bluetoothapparatuur."

Vreemd genoeg blijkt na een verzoek van de politie, met het bluetooth-adres van de Opel Combo in de hand, het toch mogelijk de database van Inmoves te raadplegen. De Opel Combo is in de periode van juni tot en met september 2019 meer dan vierhonderd keer door sensoren van Inmoves geregistreerd. Waaronder regelmatig in het Almeerse industriegebied Markerkant. Enkele dagen na de moord wordt de bestelwagen aangetroffen aan de Kamgrasstraat, vlakbij Markerkant. De bestuurder wordt aangehouden en samen met de bijrijder op 11 oktober 2021 door de rechtbank in Amsterdam veroordeelt tot 30 jaar cel.

Dat de politie te kort is geschoten bij de beveiliging van Derk Wiersum is al geconcludeerd door de Onderzoeksraad voor Veiligheid. Wat echter opvalt is het gigantische netwerk van camera's en sensoren die als een web over Nederland ligt. Miljoenen voertuigbewegingen worden gevolgd en maandenlang opgeslagen. Maar een moord, zelfs van iemand die vanwege acute dreiging extra beveiligd wordt, is er niet mee te voorkomen. Het roept vragen op over het nut, en ook de wettigheid, van al die monitoring.

Terug naar inhoudsopgave

Een hoogleraar in de knel; Bea de duider

Regelmatig is er bij televisieprogramma's behoefte aan duiding van onderwerpen door een expert. Zo leerde de Nederlandse televisiekijker heel wat experts kennen. Boswachters, klimaatspecialisten, politiewoordvoerders en Bea.

Beatrice de Graaf is al jarenlang een graag uitgenodigde gast van televisieprogramma's en wordt afwisselend aangekondigd als terrorisme-onderzoeker, terrorisme-expert, historicus, hoogleraar en inlichtingendeskundige. Iemand waar je verschillende kanten mee op kunt, zeg maar. Haar werkelijke specialiteit is indrukwekkend: Hoogleraar internationale en politieke geschiedenis.

Haar duidingen worden door politici, bestuurders, wetenschapper en ambtenaren geprezen, maar soms is het de vraag of zij wel gedegen onderzoek heeft gedaan naar haar beweringen. En dat heeft misschien te maken met het feit dat ze naast wetenschapper, ook politica en influencer is. Die rolverwarring lijkt haar na een optreden bij Eva Jinek te hebben parten gespeeld in een woordenwisseling met reaguurders op X (voormalig Twitter).

Een duider met inhoud

In het geval van Beatrice de Graaf moet ook wel gezegd worden dat zij iets kan en iets heeft bereikt. In 2004 promoveerde zij met haar proefschrift 'Over de muur: De DDR, de Nederlandse kerken en

de vredesbeweging.' Het was onze eerste kennismaking met iemand die uitgebreid de archieven van de AIVD mocht bestuderen.

De jaren daarop zou zij nog verschillende boeken schrijven over terrorisme en veiligheid en ook hier mocht zij weer archieven van inlichtingendiensten doorzoeken. In 2007 was zij medeoprichter van het Centre for Terrorism and Counterterrorism (CTC). Tussendoor was zij ook verschillende malen te zien op televisie.

In 'De Wereld Draait Door'(DWDD) University gaf zij in mei 2017 een college over spionage. In februari 2018 ging zij in de Utrechtse Jacobikerk in debat over de Sleepwet met de toenmalige directeur-generaal van de AIVD Rob Bertholee. In maart van datzelfde jaar was zij opnieuw in DWDD te zien waar zij commentaar leverde op een AIVD-rapport over het gevaar van de Russen in de cybersecurity.

Goedkeuring van de aivd?

Haar telkens terugkerende bemoeienissen met de AIVD bracht sommigen op het idee dat zij daar wel op ruime goedkeuring mocht rekenen. Inzageverzoeken bij de dienst zijn, zoals iedere onderzoeker wel kan beamen, uiterst lastig en worden zelden volledig gehonoreerd.

Sommige van haar uitspraken versterkten dit beeld. Zo zei zij in het tv-programma Op1 op 29 september 2023 dat de aanslag op de gasleiding Nordstream een mogelijk dreigement was vanuit Rusland. 'Zij zeggen: wij kwamen jullie energie-infrastructuur opblazen.' Enige onderbouwing verschaftte zij niet wat je wel zou verwachten bij een wetenschapper. Andere landen zijn eerder ook genoemd als mogelijke daders van het opblazen van de pijpleiding. Een Duits strafrechtelijk onderzoek wijst zelfs naar Oekraïne.

Bea bij eva

Het was daarom geen verrassing dat zij op [2 september 2024 in het programma 'Eva'](#) van Eva Jinek werd uitgenodigd als specialiste om

een ernstige zaak te duiden. Wat wel bijzonder was, was dat de zaak die zij moest duiden de opkomst en de verkiezingsoverwinning was van de AfD in de Duitse deelstaat Thüringen. En dan niet zozeer die verkiezingsoverwinning van deze extreemrechtse politieke partij, maar vooral de link naar terrorisme en dan vooral islamitisch terrorisme.

Beatrice vertolkte de rol van terrorisme-expert met glans. Zij had wat filmpjes gezien op TikTok die zij de gasten, en het Nederlands publiek, liet zien. Te zien was een blond meisje met een neuspiercing en een Duits vlaggetje op haar jas. Volgens Beatrice was het duidelijk. De piercing was te vergelijken met een Hitlersnor. Een ander filmpje toonde een blonde Duitse jongen met opgeschoren kapsel met een scheiding. Ook dat was een teken van extreemrechts, volgens de hoogblonde Beatrice. Ze wees zelfs op 'tjernerterrorisme'. De hoogblonde Eva knikte bezorgd.

Beatrice ging verder door de opkomst van de AfD te vergelijken met de toenemende aantallen steekpartijen in Duitsland. Volgens haar versterkten deze aanslagen elkaar. Er was sprake van wederzijds geweld. IS (Islamitische Staat) reageerde bewust op bijvoorbeeld de verkiezingswinst van de AfD door mensen naar Europa te sturen om aanslagen te plegen. Omdat er steeds vaker aanslagen werden gepleegd waar asielzoekers en vluchtelingen bij betrokken zijn, maakt de AfD daar gebruik van. Zo versterken zij elkaar. Antifa, extreemrechts en de jihadisten jagen elkaar aan!

Haar TikTok filmpjes en opmerkingen om de opkomst van de AfD te duiden klonken allemaal zeer bevreemdend. Piercings, vlaggetjes en elkaar opjutten zou de partij tot grote hoogte hebben opgestuwd. Voor een wetenschapper niet echt steekhoudend. De aanhoudende problemen en achterstelling van de voormalige DDR, de slecht functionerende en ruziënde coalitietje van de SPD, die Grünen en de FDP, de lage populariteit van bondskanselier Scholz, het kwam allemaal niet ter sprake.

De Graaf noemt wel zijdelings de NPD (Nationaldemokratische Partei Deutschlands) in relatie tot de AfD, maar waarom niet verwijzen naar de opkomst van die partij in de jaren negentig. [Een partij die ook aan populariteit won, maar tevens volledig was geïnfiltreerd door de inlichtingendiensten](#) die zelfs met het geld dat zij de [informanten/infiltranten betaalden de partij financierden](#).

En de [NPD stond ook bekend om aanslagen op vreemdelingen \(niet alleen in voormalig Oost-Duitsland\) zoals in Rostock en Lübeck](#). In relatie tot de opkomst van AfD verwijst de wetenschapper wel naar de steekpartijen van vermeende IS aanhangers de afgelopen tijd, maar niet verwijzen naar de [bijna 500 aanslagen op vluchtelingen door extreemrechts in Duitsland in het eerste half jaar van 2024](#). Aanslagen die net als in de jaren negentig niet alleen in de voormalig DDR hebben plaatsgevonden. Bij die aanslagen dit jaar raakten veertig volwassenen en zes kinderen gewond. Ook al lijkt het erop dat sympathisanten van Islamitische Staat enkele aanslagen hebben gepleegd, het is te simpel al die aanslagen in die hoek te plaatsen al claimt Islamitische Staat.

De optelsom radicalisering of wederzijdse radicalisering (reciprocal radicalisation) zoals wetenschapper de Graaf het noemt, klinkt meer als huis-tuin-en-keuken wetenschap dan als gedegen onderbouwd onderzoek, helemaal als verwezen wordt naar filmpjes op sociale media. Die worden überhaupt steeds extremer en absurder vooral om in eerste instantie aandacht, hits en likes te genereren. Om dat direct te linken aan radicalisering is nogal extreem, helemaal als gekeken wordt wat veel influencers zeggen en doen om de aandacht van vooral jongeren te trekken.

Haar opmerking vervolgens over het feit dat het in Nederland minder erg is en dat extreemrechts en moslimextremisten elkaar wel opjutten, maar eigenlijk niets aan de hand is, lijkt daarom ook nogal goedkoop. [De wetenschapper had namelijk ook kunnen wijzen op de poging van Ronald van der Wal om wapens te kopen in Polen in 2023 om aanslagen te plegen in Nederland](#).

Van der Wal was in de jaren negentig actief bij de extreemrechtse politieke partij CP'86 (Centrum Partij 86). Uiteindelijk werd Bea natuurlijk netjes bedankt voor haar uitleg door Eva, die verder in de uitleg van Bea niet ingreep of kritische vragen stelde. Het was al een zwaar onderwerp, leuker kan ik het niet maken voegt de wetenschapper toe, wel veel simpeler

De twitterstorm

Meteen nadat de uitzending was beëindigd gingen de lichten aan op X, het voormalige Twitter. Een slapende stad ontwaakte. Bekende en minder bekende mensen begonnen hun mening te geven over de uitspraken van Bea bij Eva. Op nette en minder nette wijze. Op zich is dat helemaal niet verbazend. X is een soort huiskamer of kroeg waar bijna alles wordt besproken door bijna iedereen. Iedereen kan roepen wat hij wil over bijna iedereen en bijna alles. En wanneer je op televisie komt, kom je ook op X. Wanneer Bea alleen een liedje had gezongen bij Eva was ze ook mikpunt van kritiek geweest. Opbouwend en afbrekend.

Echter, in de loop van de week begon er niet alleen maar kritiek te komen over Bea en haar uitspraken bij Eva. Er kwamen ook berichten van mensen die door kritiek te leveren op Bea door haar waren geblokkeerd op dit medium. Kritiek die niet alleen te bestempelen was als ordinair, grof, seksistisch of racistisch. Ook gewone kritiek van mensen die het niet met haar eens waren. Steeds meer. En ook daar kwam steeds meer kritiek op. Gevolgd door nog meer blokkeringen. Gevolgd door nog meer kritiek.

Een oud gezegd luidt dat je verrader nooit slaapt. Dat zal zeker ook voor je critici gelden. Maar wat deed Bea? Beatrice de Graaf is wetenschapper die lesgeeft aan de Universiteit van Utrecht. Zij geeft duiding aan ingewikkelde zaken op televisie. Zij schreef een stapel boeken over oorlog, inlichtingendiensten en terrorisme. Zij kon dus weerwoord geven. Stuk voor stuk naar de mensen die kritiek hadden.

Of in een algemene verklaring. Maar Bea ging blokkeren. En dat maakte mensen razend. Steeds meer screenshots verschenen van de X-aankondiging dat iemand was geblokkeerd.

Bestuurders over Bea

[Haar handelen leek in tegenspraak met wat bekende Nederlandse bestuurders over haar hadden gezegd](#): 'Haar theorieën zijn niet per se nieuw, maar het is knap hoe ze die op een gevatte, prikkelende en aansprekende manier weet te beschrijven. Ze durft te provoceren en maatschappelijk debat te ontketen.' Monica den Boer (o.a. vicevoorzitter Clingendael, decaan Politieacademie)

'De wijze waarop ze mensen weet in te pakken, is verbluffend. Ik heb een presentatie van haar meegemaakt met de toenmalige ministers Ter Horst en Hirsch-Ballin. Zelden heb ik een wetenschapper zoveel invloed zien uitoefenen op het denken van bewindslieden. Haar verhaal: hoe een staat reageert op terroristische dreiging of vermeend terrorisme beïnvloedt de ontwikkeling van terrorisme. Er is subtiliteit vereist. Er zijn veel wetenschappers die bij makkelijk toegankelijke informatie blijven. Beatrice niet: ze duikt archieven in, weet via achterdeurtjes binnen te komen en gaat met iedereen gesprekken aan.' Paul Abels (plv. directeur Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid)

'Terrorisme is een groot en abstract begrip, maar zij kan het terugbrengen naar het niveau van de wijkagent die je beter niet kunt wegbezuinigen, omdat hij mensen in het vizier houdt die anders wellicht geïsoleerd raken en radicaliseren. Ze is kritisch, ook op de uitzendingen van onze militairen – mijn werk. Ze is erg no-nonsense. Het woord diplomatiek is niet op haar van toepassing.' Angelien Eijnsink, defensiewoordvoerder PvdA in de Tweede Kamer.

'Ze onderzoekt het huidige beleid en koppelt dat aan historische kennis. Daardoor komt ze tot nieuwe inzichten. Haar historische benadering relativeert de hypeachtige toestand rondom terrorisme.'

Jouke de Vries

Van moment van glorie naar 'ik ga weg van x, verdorie!'

Op zondag 8 september 2024 kwam het tot een hoogtepunt. Een laatste tweet verscheen op het X-account van professor doctor Beatrice de Graaf: 'Het is zondag. Tijd om te overdenken, met Godfried Bomans, hoe we ons bewustzijn kunnen verruimen. X heeft me lange tijd daarbij geholpen. Maar inmiddels heb ik het gevoel dat het anders ligt. Mijn geest verschrompeld hier. Er zijn zoveel lieve en goede mensen en berichten. Maar het benauwende en belagende overheerst inmiddels. Stefan Paas bericht is voor mij ook de trigger (zie onder). Laten we onze ziel bewaken en het goede voor elkaar en samenleving zoeken. Ik blijf dat doen, maar niet meer op X. Ik wens u en jullie allemaal het allerbeste.'

Zondag moet voor de diepgelovige CU-politica die Beatrice de Graaf óók is een bijzondere dag zijn. Een dag van betrokkenheid bij het spirituele. Een dag van bezinning. En zo besloot zij op uitgerekend deze dag van de Heer het voorbeeld van Stefan Paas te volgen die ook met veel kritiek het platform X verliet.

Natuurlijk betekende ook deze laatste stap van Beatrice een storm van kritiek. De taalkundigen namen haar de 'd' van 'verschrompeld' kwalijk. Dat had een 't' moeten zijn en dat kon natuurlijk niet voor een hoogleraar werd betoogd. De meeste anderen hielden het zakelijker. Journalist Wierd Duk, één van haar critici, twitterde dat Bea en hij uitstekend contact hadden en dat Bea hem had laten weten X te gaan verlaten. De meeste twitteraars, comfortabel in de kussens van hun mediahuiskamer, waren niet al te mild over Bea. Vooral haar vertrek werd haar kwalijk genomen. En dan niet eens het feit dat ze wegging, maar het feit dat ze dat zo dramatisch aankondigde.

Er kwamen zelfs cartoons voorbij van een poppetje (Bea) die riep naar een groepje jongeren dat ze van X afging, waarna die jongeren kort opkeken, een duimpje omhoog staken en weer verder gingen met hun groepsgesprek.

Natuurlijk kregen ook de critici van de hoogleraar internationale en politieke geschiedenis kritiek te verduren. 'Nou, het is hem gelukt. Goed gedaan hoor @wierdduk, je hebt je trollen Beatrice laten wegpesten. Wat een treurigheid.', twitterde een boze Paul van Keep dezelfde dag.

GeenStijl kwam met een kritisch bericht (<https://www.geenstijl.nl/5178525/ouderwetsche-bloksnor>) op 9 september. Bovenaan het artikel een foto van Bea met een neuspiercing. Dezelfde dag verscheen 'Een briefje van Jan' met kritiek op de uitspraken van Bea en haar vertrek van X. 'Wereldvreemd' was zijn conclusie. Je bent wetenschapper met een mening over terrorisme, extreemrechts en islamitisch geweld en doet daarover ferme uitspraken, maar wanneer je daarop wordt aangesproken op X verzuur je, raak je in paniek en ontvlucht je X dramatisch. Kunnen we haar nog serieus nemen of raakt ze dan opnieuw van slag?

Verruwing zeker, maar wegzetten ook

Alleen het Nederlands Dagblad besteed aandacht aan het vertrek van Beatrice de Graaf van X (twitter). De krant koppelt haar vertrek aan dat van Stefan Paas die zij in haar afscheidstweet ook noemt. Andere media reppen niet over haar vertrek, wat wel opvallend is omdat regelmatig wordt bericht over twitter-verlaters. Trouw interviewde vier wetenschappers over het vertrek van het sociale medium in het artikel 'Deze Nederlandse wetenschappers verlieten X (Twitter). 'We werden frauduleus of corrupt genoemd'.'

Alle vier noemen verruwing, beledigingen en bedreigingen als reden, maar geen van de verlaters deed dit na een televisieoptreden. Een van de geïnterviewden, Bart van den Hurk, zegt over zijn vertrek van Twitter naar LinkedIn dat hij "het gevoel heeft dat hij in een kleinere bubbel met gelijkgestemden zit, die het klimaatprobleem toch al belangrijk vinden. "Dat wringt ook"." En daar zit het probleem bij Beatrice de Graaf. Zij vertrekt midden in een discussie, waar misschien enkele deelnemers beledigend of bedreigend zijn, maar door mensen eerst links en rechts te blokkeren en vervolgens te vertrekken, laat de wetenschapper zien niet tegen kritiek te kunnen.

Dit heeft veel weg van het handelen van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en in bredere zin de overheid die ook vaak blokkeert of wegloopt bij een discussie die wel degelijk door veel mensen inhoudelijk wordt gevoerd. Misschien niet door iedereen, maar door critici van bijvoorbeeld de Groninger gaswinning aan te merken als mogelijke terroristen terwijl het al decennia jaren duidelijk was dat er aardbevingsgevaar bestond in Noord-Nederland sla je een discussie dood en hebben burgers het gevoel niet serieus te worden genomen. Bij veel maatschappelijke thema's speelt dit een rol.

Tweets Beatrice de Graaf enkele dagen na 2 september 2024

1/4 maandag heb ik blijkbaar bij @JinekLive geheel radicaalrechts in Nederland diep gekwetst. Ze voelen zich massaal geraakt over een item over de dreiging van extreemrechts in Duitsland, waar AfD geradicaliseerd is (volgens veiligheidsdiensten daar), en mee doet met neonazi's.

2/4 Alle bekende en onbekende trollen, guurrechtse "journalisten", @DDStandaard, @wierdduk, @NineForNews hebben onthuld waarmee ze zich identificeren: met de extreemrechtse Duitse onderbuik. NB: het item ging over de dreiging van terrorisme en extremisme over de gehele breedte.

@DDStandaard @wierdduk @NineForNews 3/4. Ook over jihadisme. Ik noemde getallen (jihadisme is groter qua aantallen, noemde ik expliciet), concrete incidenten, incl. antifa. Het ging niet over structuren en achtergronden, maar over het fenomeen dat die bewegingen op elkaar reageren en elkaar ophitsen.

@DDStandaard @wierdduk @NineForNews 4/4 vervolgens werd vals verontwaardigd gereageerd op een filmpje van een jonge blonde vrouw. Hoezo nazi? Nu, even wat research en de achtergrond van het filmpje dat ze zelf plaatste was zichtbaar geworden, inclusief extreemrechts völkisch gedachtengoed en commentaar:

@DDStandaard @wierdduk @NineForNews Mijn punt is: volg mijn timeline en je ziet dat ik terrorisme en extremisme in de breedte in de gaten houd. Maar de stroom rechtse bagger geeft aan dat rechts-extremisme veel breder dan voorheen op x en in de mainstream is ingebed. En dat ze er niet tegen kunnen als je dat zegt.

@DDStandaard @wierdduk @NineForNews Pps: dank aan alle lieve mensen, volgers, en onbekenden die positief en bemoedigend reageerden en zo meehelpen terug te duwen tegen wat niet normaal en niet beschaafd is.

Terug naar inhoudsopgave

Maak het werk van Buro Jansen & Janssen mogelijk

Word donateur

Wilt u dat Buro Jansen & Janssen de komende jaren onderzoek blijft doen naar politie, justitie en inlichtingendiensten, overheidsoptreden in het algemeen, bedrijven die meewerken aan repressief overheidsbeleid en/of zelf ook repressief of diep ingrijpen in het leven van burgers in Nederland en Europa steun ons dan.

Word donateur of vraag familie, vrienden en bekenden donateur te worden. Rekening NL43 ASNB 0856 9868 52 of rekening NL56 INGB 0000 6039 04 ten name van Stichting Res Publica, Postbus 11556, 1001 GN Amsterdam.

Stichting Res Publica is aangemerkt als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instellingen) instelling. Dit betekent voor mensen die ons willen steunen het volgende:

– Als een instelling door de Belastingdienst is aangewezen als een ANBI, kan een donateur giften van de inkomsten- of vennootschapsbelasting aftrekken (uiteraard binnen de daarvoor geldende regels).

De werkvelden worden onderverdeeld in grondrechten, directe actie en vrije meningsuiting, radicale transparantie en fundamentele kritiek.

Grondrechten

- Centraal staan bij Buro Jansen & Janssen grondrechten in de breedste zin van het woord

Onderzoek van Buro Jansen & Janssen richt zich op politie, inlichtingendiensten, justitie, migratie en de overheid in het algemeen vooral in Nederland, een beetje Europa, maar de laatste jaren meer en meer ook buiten Europa zoals het Midden-Oosten en Centraal-Amerika. Onderwerpen in Nederland zijn in het kader van beperking van grondrechten; geweldsgebruik (onder andere politiewapen, pepperspray, stroomstootwapen, aanhoudingseenheden, mobiele eenheid), profilering/discriminatie (onder andere etnisch profileren, ochtendgloren, mobiel banditisme), overheid in de publieke ruimte (onder andere preventief fouilleren, identificatieplicht, gebiedsverboden), opsporingsmiddelen in het algemeen, digitale opsporingsmiddelen (onder andere politie spyware/malware, Social Media surveillance), inlichtingen operaties en privacy (inlichtingendiensten) en nog veel meer. Over veel zaken zijn in de afgelopen jaren diverse publicaties verschenen.

Directe actie en vrije meningsuiting

- Wij blijven op de achtergrond radicaal activisme steunen

Deels door publicaties zoals recentelijk de arrestantenhandleiding, een totaal vernieuwde update van het oude Tips tegen Tralies waarvan nu een tweede druk komt, maar ook door mensen te ondersteunen bij benaderingen, onderzoek naar mogelijke informanten, steun bij klachten, beschikbaar stellen van de digitale infrastructuur voor publicaties als de kraakhandleiding en andere wijzen. Alle publicaties en informatie zijn op de websites van Buro Jansen & Janssen te vinden.

Radicale transparantie

- Wij ondersteuning onderzoek en verbeteren van informatiepositie van individuen en groepen

Naast informatieverzoeken voor het eigen onderzoek ondersteunt Buro Jansen & Janssen individuen en groepen bij hun onderzoek en het verbeteren van hun informatiepositie en kennis. Het gaat hierbij om milieubeleid, drugsbeleid, sociale zekerheid, vrouwenrechten en andere terreinen. Al geruime tijd worden openbaarheid punt.nl alle openbaar gemaakte documenten door Buro Jansen & Janssen online gezet. Ook door anderen verkregen Wob documenten worden daar nu aan toegevoegd. Rond de inlichtingendiensten is het nationaal veiligheidsarchief opgezet dat langzaam wordt uitgebreid.

Fundamentele kritiek

- Impliciet heeft Buro Jansen & Janssen al sinds de jaren tachtig kritiek geuit op beleid en praktijk. Actieve lobby doet het Buro niet, maar het onderzoek, de artikelen en de documenten worden door veel mensen gebruikt. De laatste jaren wordt in artikelen van Buro Jansen & Janssen wel explicieter fundamentele kritiek geuit als onderdeel van een onderzoek. Voorbeelden zijn het magazine over de WIV2017, de observant over Social Media Surveillance in Nederland, een reeks artikelen en onderzoek naar de relatie tussen de wetenschap en de politie, over het duurzaamheidsbeleid van Nederlandse overheid en het gebruik van spyware/malware door de Nederlandse overheid en de bedrijven die die digitale wapens ontwikkelen.

Terug naar inhoudsopgave